

**ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
Θ'ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΒΟΥΛΗ
ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΙΗ' - ΣΥΝΟΔΟΣ Α'
ΔΙΑΡΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ,
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ**

Ε Κ Θ Ε Σ Η

Της Διαρκούς Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης «Τροποποιήσεις Ποινικού Κώδικα, Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και συναφείς διατάξεις»

ΠΡΟΣ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Η Διαρκής Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης συνήλθε σε τέσσερις συνεδριάσεις, στις 5, 6 και 11 Νοεμβρίου 2019, υπό την προεδρία του Προέδρου της, κ. Μάξιμου Χαρακόπουλου, με αντικείμενο την επεξεργασία και εξέταση του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης «Τροποποιήσεις Ποινικού Κώδικα, Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και συναφείς διατάξεις».

Στις συνεδριάσεις παρέστησαν ο Υπουργός Δικαιοσύνης, κ. Κωνσταντίνος Τσιάρας, καθώς και αρμόδιοι υπηρεσιακοί παράγοντες.

Κατά τη διάρκεια της συζήτησης, τον λόγο έλαβαν ο Εισηγητής της Πλειοψηφίας, κ. Ευστάθιος Κωνσταντινίδης, ο Εισηγητής της Μειοψηφίας, κ. Σπυρίδων Λάππας, η Ειδική Αγορήτρια του Κινήματος Αλλαγής, κυρία Κωνσταντίνα (Νάντια) Γιαννακοπούλου, η Ειδική Αγορήτρια του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, κυρία Μαρία Κομνηνάκα, ο Ειδικός Αγορητής της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΥΣΗΣ – ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ, κ. Αντώνιος Μυλωνάκης, η Ειδική Αγορήτρια του ΜέΡΑ25, κυρία Αγγελική Αδαμοπούλου, καθώς και οι Βουλευτές κ.κ. Χαράλαμπος (Χάρης) Καστανίδης, Κωνσταντίνος Γκιουλέκας, Θεοδώρα (Δώρα) Αυγέρη, Ιωάννης Μπούγας, Θεόφιλος Ξανθόπουλος, Βασίλειος – Νικόλαος Υψηλάντης, Άγγελος Τσιγκρής, Μαριορή (Μαριέττα) Γιαννάκου, Αθανάσιος Πλεύρης, Αθανάσιος Ζεμπίλης, Διονύσιος – Χαράλαμπος Καλαματιανός, Δημήτριος Κούβελας, Χρήστος Γιαννούλης, Κωνσταντίνος Κυρανάκης, Άννα Μάνη – Παπαδημητρίου, Γεώργιος Παπαηλιού, Ιωάννης Λαμπρόπουλος, Δημήτριος Τζανακόπουλος, Σοφία Βούλτεψη, Παναγής Καππάτος, Γεώργιος Κώτσηρας, Αθανάσιος Δαβάκης, Ιωάννης Παππάς, Σταύρος Κελέτσης και Μάξιμος Χαρακόπουλος.

Κατά τη συνεδρίαση της 11^{ης} Νοεμβρίου, Ειδική Αγορήτρια του ΜέΡΑ25 ήταν η κυρία Φωτεινή Μπακαδήμα.

Επίσης, προσήλθαν και εξέθεσαν τις απόψεις τους επί του σχεδίου νόμου, σύμφωνα με το άρθρο 38 του Κανονισμού της Βουλής, οι κ.κ. Άννα Ζαΐρη, Πρόεδρος της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος, Ιωάννης Παναγόπουλος, μέλος της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος, Χαρίκλεια Απαλαγάκη, Γενική Γραμματέας της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών, Γεώργιος Σταματογιάννης, Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά – εκπρόσωπος της

Ολομέλειας Προέδρων Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος, και Δημήτριος Αναστασόπουλος,
Πρόεδρος της Ένωσης Ελλήνων Νομικών ε-ΘΕΜΙΣ.

Ο Εισηγητής της Πλειοψηφίας και η Ειδική Αγορήτρια του Κινήματος Αλλαγής εισηγήθηκαν την ψήφιση του ανωτέρω σχεδίου νόμου, ο Εισηγητής της Μειοψηφίας, η Ειδική Αγορήτρια του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας και η Ειδική Αγορήτρια του ΜέΡΑ25 το καταψήφισαν, ενώ ο Ειδικός Αγορητής της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΥΣΗΣ – ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ επιφυλάχθηκε για την τελική τοποθέτησή του κατά τη συζήτηση του σχεδίου νόμου στη Βουλή.

Η Επιτροπή έκανε δεκτές νομοτεχνικές βελτιώσεις που πρότεινε ο παριστάμενος Υπουργός Δικαιοσύνης, κ. Κωνσταντίνος Τσιάρας.

Τέλος, η Επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη τις αγορεύσεις των Εισηγητών, των Ειδικών Αγορητών, καθώς και των μελών της, προτείνει την αποδοχή, κατά πλειοψηφία, του ως άνω σχεδίου νόμου, κατ' αρχήν, κατ' άρθρο και στο σύνολό του και εισηγείται την ψήφισή του από τη Βουλή, όπως διαμορφώθηκε από την Επιτροπή και τον παριστάμενο Υπουργό Δικαιοσύνης.

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Τροποποιήσεις Ποινικού Κώδικα, Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και συναφείς διατάξεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ

Άρθρο 1

Τροποποιήσεις στα άρθρα 57, 80, 94, 99, 104Α και 110Α του Ποινικού Κώδικα

1. Η διάταξη του άρθρου 57 παράγραφος 2 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά σε ειδικές διατάξεις, η χρηματική ποινή δεν μπορεί να είναι ανώτερη: α) από ενενήντα ημερήσιες μονάδες όταν απειλείται ως μόνη κύρια ποινή ή διαζευκτικά με ποινή παροχής κοινωφελούς εργασίας, β) από εκατόν ογδόντα ημερήσιες μονάδες όταν απειλείται διαζευκτικά με ποινή στερητική της ελευθερίας και γ) από τριακόσιες εξήντα ημερήσιες μονάδες όταν απειλείται αθροιστικά με ποινή στερητική της ελευθερίας.».

2. Η διάταξη του άρθρου 80 παράγραφος 5 εδάφιο δεύτερο αντικαθίσταται ως εξής:

«Κάθε συγκεκριμένο αίτημα μπορεί να υποβληθεί μία μόνο φορά.»

3. Στη διάταξη του άρθρου 94 προστίθεται η εξής νέα παράγραφος 4:

«4. Ποινές στερητικές της ελευθερίας ανώτερες του ενός έτους που επιβάλλονται για κακούργημα ή πλημμέλημα με δόλο το οποίο τέλεσε κρατούμενος κατά τη διάρκεια της αδείας του εκτίονται ολόκληρες μετά την έκτιση της ποινής που επιβλήθηκε ή θα επιβληθεί για την πράξη για την οποία ήταν κρατούμενος.»

4. Η διάταξη του άρθρου 99 παράγραφος 1 εδάφιο δεύτερο αντικαθίσταται ως εξής:
«Ο χρόνος αναστολής δεν μπορεί να είναι βραχύτερος από τη διάρκεια της ποινής και αρχίζει από τη δημοσίευση της απόφασης που χορηγεί την αναστολή, εάν ο καταδικασθείς είναι παρών, άλλως από την επίδοση της απόφασης.»

5. Στη διάταξη του άρθρου 104Α παράγραφος 1 το εδάφιο β' αντικαθίσταται ως εξής:
«Κάθε ημέρα φυλάκισης δεν μπορεί να αντιστοιχεί σε περισσότερες από τρεις ώρες κοινωφελούς εργασίας.».

6. Στη διάταξη του άρθρου 104Α παράγραφος 1 προστίθεται εδάφιο γ' ως εξής :
«Σε κάθε περίπτωση, η διάρκεια της κοινωφελούς εργασίας δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δύο χιλιάδες ώρες, ούτε να έχει διάρκεια μεγαλύτερη των τριών ετών.»

7. Η διάταξη του άρθρου 110Α παράγραφος 2 αντικαθίσταται ως εξής:
«2. Στην περίπτωση που συντρέχουν σωρευτικά περισσότερες ποινές, ο καταδικασθείς πρέπει να έχει εκτίσει το άθροισμα των τμημάτων των ποινών που προβλέπονται στην προηγούμενη παράγραφο. Σε κάθε περίπτωση μπορεί να απολυθεί, αν έχει εκτίσει είκοσι δύο έτη, ακόμη και όταν το παραπάνω άθροισμα υπερβαίνει το όριο αυτό.»

8. Η διάταξη του άρθρου 110Α παράγραφος 4 εδάφιο τελευταίο αντικαθίσταται ως εξής:
«Σε κάθε περίπτωση όμως ο καταδικασθείς μπορεί να απολυθεί αν έχει παραμείνει στο κατάστημα δεκατέσσερα έτη και αν εκτίσει περισσότερες ποινές ισόβιας κάθειρξης, αν έχει παραμείνει είκοσι έτη.»

ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Άρθρο 2 Τροποποιήσεις στο άρθρο 137Α του Ποινικού Κώδικα

Η διάταξη του άρθρου 137Α αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Υπάλληλος ή στρατιωτικός, στα καθήκοντα του οποίου ανάγεται η δίωξη, η ανάκριση ή η εξέταση αξιόποινων πράξεων ή πειθαρχικών παραπτωμάτων ή η εκτέλεση ποινών ή η φύλαξη ή η επιμέλεια κρατουμένων, τιμωρείται με κάθειρξη έως δέκα έτη, εάν υποβάλλει σε βασανιστήρια κατά την εκτέλεση αυτών των καθηκόντων πρόσωπο που βρίσκεται στην εξουσία του με σκοπό: α) να αποσπάσει από αυτό ή από τρίτο πρόσωπο ομολογία, κατάθεση, πληροφορία ή δήλωση ιδίως αποκήρυξης ή αποδοχής πολιτικής ή άλλης ιδεολογίας, β) να το τιμωρήσει ή γ) να εκφοβίσει αυτό ή τρίτα πρόσωπα. Με την ίδια ποινή τιμωρείται υπάλληλος ή στρατιωτικός, που με εντολή των προϊσταμένων του ή αυτοβούλως σφετερίζεται τέτοια καθήκοντα και τελεί τις πράξεις του προηγούμενου εδαφίου.

2. Με την ίδια ποινή τιμωρούνται τα βασανιστήρια τα οποία τελούνται από τα πρόσωπα και υπό τις περιστάσεις που προβλέπει η προηγούμενη παράγραφος ακόμη και χωρίς τον αναφερόμενο σε αυτή σκοπό, εφόσον η επιλογή του παθόντος γίνεται λόγω των χαρακτηριστικών φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών

καταβολών, θρησκείας, αναπηρίας, γενετήσιου προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου. Στην περίπτωση αυτή δεν εφαρμόζεται το άρθρο 82 Α.

3. Επιβάλλεται κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών αν οι πράξεις των προηγούμενων παραγράφων: α) τελούνται με μέσα ή τρόπους συστηματικού βασανισμού, ιδίως κτυπήματα στα πέλματα του θύματος (φάλαγγα), ηλεκτροσόκ, εικονική εκτέλεση ή παραισθησιογόνες ουσίες ή β) έχουν ως αποτέλεσμα τη βαριά σωματική βλάβη του θύματος. Η ποινή αυτή επιβάλλεται και όταν ο υπαίτιος, ως προϊστάμενος, έδωσε την εντολή τέλεσής τους.

4. Σωματική κάκωση, βλάβη της υγείας, άσκηση παράνομης σωματικής ή ψυχολογικής βίας και κάθε άλλη σοβαρή προσβολή της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, που τελείται από τα πρόσωπα και υπό τις περιστάσεις που προβλέπουν οι παράγραφοι 1 και 2, εφόσον δεν υπάγεται στην έννοια των βασανιστηρίων, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών ετών και χρηματική ποινή, αν δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη. Επιβάλλεται κάθειρξη έως δέκα έτη αν συντρέχει η περίπτωση β' της προηγούμενης παραγράφου. Ως προσβολές της ανθρώπινης αξιοπρέπειας θεωρούνται ιδίως: α) η χρησιμοποίηση ανιχνευτή αλήθειας, β) η παρατεταμένη απομόνωση, γ) η σοβαρή προσβολή της γενετήσιας αξιοπρέπειας.

5. Αν οι πράξεις των προηγούμενων παραγράφων επέφεραν τον θάνατο του παθόντος, επιβάλλεται κάθειρξη ισόβια ή πρόσκαιρη τουλάχιστον δέκα ετών.

6. Βασανιστήρια συνιστούν, κατά το άρθρο αυτό, κάθε εσκεμμένη πρόκληση έντονου σωματικού πόνου ή σωματικής εξάντλησης επικίνδυνης για την υγεία ή ψυχικού πόνου ικανού να επιφέρει σοβαρή ψυχική βλάβη, καθώς και κάθε παράνομη χρησιμοποίηση χημικών, ναρκωτικών ή άλλων φυσικών ή τεχνικών μέσων με σκοπό να κάμψουν τη βούληση του παθόντος. Δεν υπάγονται στην έννοια των βασανιστηρίων πράξεις ή συνέπειες συμφυείς προς τη νόμιμη εκτέλεση ποινής ή άλλου νόμιμου περιορισμού της ελευθερίας ή προς άλλο νόμιμο μέτρο δικονομικού καταναγκασμού.

7. Η καταδίκη για τις πράξεις των παραγράφων 1 έως 5 συνεπάγεται αυτοδίκαιη αποστέρηση αξιωμάτων και θέσεων, που επέρχεται μόλις η καταδικαστική απόφαση γίνεται αμετάκλητη.

8. Σε περίπτωση που οι πράξεις των παραγράφων 1 έως 5 τελούνται υπό καθεστώς σφετερισμού της λαϊκής κυριαρχίας, η προθεσμία της παραγραφής αρχίζει μόλις αποκατασταθεί η νόμιμη εξουσία.

9. Η συνδρομή των όρων των άρθρων 20 έως 25 ουδέποτε αίρει τον άδικο χαρακτήρα των πράξεων αυτού του άρθρου.

10. Ο παθών των πράξεων του άρθρου αυτού δικαιούται να απαιτήσει από τον αμετακλήτως καταδικασθέντα και από το δημόσιο, που ευθύνονται σε ολόκληρο, αποζημίωση για τις ζημίες που υπέστη και χρηματική ικανοποίηση για ψυχική οδύνη ή περιουσιακή βλάβη.»

Άρθρο 3

Τροποποιήσεις στα άρθρα 142, 142Α, 159, 159Α, 168, 169Α, 173, 187, 187Α, 187Β, 213, 235, 236 και 237 και νέο άρθρο 237Β του Ποινικού Κώδικα

1. Η διάταξη του άρθρου 142 αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν η πράξη του προηγούμενου άρθρου τελέστηκε από αμέλεια, επιβάλλεται χρηματική ποινή ή παροχή κοινωφελούς εργασίας και, αν εξαιτίας αυτής επήλθαν αντίποινα, φυλάκιση έως ένα έτος ή χρηματική ποινή.».

2. Στη διάταξη του άρθρου 142Α στον τίτλο η συντομογραφία «Ε.Ε.» και στο κείμενό της η συντομογραφία «ΕΕ» αντικαθίσταται από τις λέξεις «Ευρωπαϊκής Ένωσης».

3. Η διάταξη του άρθρου 159 παράγραφος 1 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Με κάθειρξη και χρηματική ποινή έως χίλιες ημερήσιες μονάδες τιμωρείται ο Πρωθυπουργός, τα μέλη της Κυβέρνησης, οι Υφυπουργοί, οι βουλευτές, οι περιφερειάρχες, οι δήμαρχοι ή τα μέλη των κατά το άρθρο 157 παράγραφος 2 συμβουλίων ή των επιτροπών τους, οι οποίοι ζητούν ή λαμβάνουν άμεσα ή μέσω τρίτου, για τους εαυτούς τους ή άλλους, οποιαδήποτε φύσης ωφελήματα που δεν δικαιούνται ή απαιτούν τέτοια ως αντάλλαγμα για ενέργεια ή παράλειψή τους, μελλοντική ή ήδη τελειωμένη, που ανάγεται στα καθήκοντά τους ή αντίκειται σε αυτά.»

4. Η διάταξη του άρθρου 159Α παράγραφος 1 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Όποιος υπόσχεται ή παρέχει στον Πρωθυπουργό ή μέλος της Κυβέρνησης ή Υφυπουργό, βουλευτή, τον περιφερειάρχη ή τον δήμαρχο, άμεσα ή μέσω άλλου, οποιαδήποτε ωφελήματα που δεν δικαιούνται για τον εαυτό του ή για άλλον, για ενέργεια ή παράλειψή του μελλοντική ή ήδη τελειωμένη, που ανάγεται στα καθήκοντά του ή αντίκειται σε αυτά, τιμωρείται με κάθειρξη έως δέκα έτη και χρηματική ποινή έως χίλιες ημερήσιες μονάδες.»

5. Η διάταξη του άρθρου 159Α παράγραφος 3 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Διευθυντής επιχείρησης ή άλλο πρόσωπο που έχει την εξουσία λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε επιχείρηση τιμωρείται με φυλάκιση και χρηματική ποινή, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλη ποινική διάταξη, αν με παραβίαση συγκεκριμένου καθήκοντος επιμέλειας δεν απέτρεψε από αμέλεια πρόσωπο που τελεί υπό τις εντολές του ή υπόκειται στον έλεγχο του από την τέλεση προς όφελος της επιχείρησης της πράξης των προηγουμένων παραγράφων.»

6. Στη διάταξη του άρθρου 168 προστίθεται παράγραφος 3 που έχει ως εξής:

«3. Όποιος εισέρχεται παράνομα σε χώρο που χρησιμοποιείται από υπάλληλο πλειστηριασμού κατά τη διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης ή παραμένει στον χώρο αυτό παρά τη θέληση του υπαλλήλου του πλειστηριασμού που τον χρησιμοποιεί, και προκαλεί έτσι διακοπή ή διατάραξη της οιμαλής διεξαγωγής του πλειστηριασμού τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός (1) έτους ή με χρηματική ποινή. Με φυλάκιση έως έξι (6) μηνών τιμωρείται όποιος παράνομα εισέρχεται ή παραμένει στον προαναφερόμενο χώρο κατά τον χρόνο μη διεξαγωγής του πλειστηριασμού με σκοπό την παρακώλυση αυτού.»

7. Στη διάταξη του άρθρου 169Α αντικαθίστανται οι λέξεις «έως ένα έτος» από τις λέξεις «έως τρία έτη», προστίθεται νέα παράγραφος 2 και η παράγραφος 2 αναριθμείται σε 3.

Η νέα παράγραφος 2 έχει ως εξής:

«2. Με φυλάκιση έως τρία έτη τιμωρείται ο κατηγορούμενος, ο οποίος παραβιάζει τους περιοριστικούς όρους σχετικά με την ελευθερία κίνησης και διαμονής που του έχουν επιβληθεί με δικαστική απόφαση ή με βούλευμα, μετά τη συμπλήρωση του εκάστοτε ανώτατου ορίου της διάρκειας της προσωρινής κράτησης.»

8. Η διάταξη του άρθρου 173 παράγραφος 2 εδάφιο δεύτερο αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν ο δράστης είναι υπάλληλος επιφορτισμένος με τη φύλαξη του πιο πάνω προσώπου ή άλλο πρόσωπο επιφορτισμένο με την υποχρέωση αυτή επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον τριών ετών.»

9. Στη διάταξη του άρθρου 187 προστίθεται νέα παράγραφος 4 και η επόμενη αναριθμείται από 4 σε 5. Η νέα παράγραφος 4 έχει ως εξής:

«4. Με φυλάκιση τουλάχιστον τριών ετών και χρηματική ποινή τιμωρείται όποιος με οποιονδήποτε τρόπο παρέχει σε άλλον κάθε είδους περιουσιακά στοιχεία, υλικά ή άυλα, κινητά ή ακίνητα ή κάθε είδους χρηματοοικονομικά μέσα ή οδηγίες, πληροφορίες ή κατευθύνσεις ή στρατολογεί νέα μέλη, γνωρίζοντας ότι με τον τρόπο αυτό διευκολύνει ή υποβοηθά την τέλεση των εγκληματικών δραστηριοτήτων της οργάνωσης της παραγράφου 1.»

10. Η διάταξη του άρθρου 187 παράγραφος 4, η οποία αναριθμείται σε 5, αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Οι διατάξεις των παραγράφων 1, 2 και 4 του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται και όταν οι προβλεπόμενες σε αυτό αξιόποινες πράξεις τελέσθηκαν στην αλλοδαπή από ημεδαπό ή στρέφονταν κατά Έλληνα πολίτη ή κατά νομικού προσώπου που εδρεύει στην ημεδαπή ή κατά του Ελληνικού Κράτους, ακόμη και αν αυτές δεν είναι αξιόποινες κατά τους νόμους της χώρας στην οποία τελέσθηκαν.»

11. Η διάταξη του άρθρου 187Α παράγραφος 1 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Όποιος τελεί κακούργημα ή οποιοδήποτε έγκλημα γενικής διακινδύνευσης ή έγκλημα κατά της δημόσιας τάξης υπό συνθήκες ή με τέτοιον τρόπο ή σε τέτοια έκταση που να προκαλεί σοβαρό κίνδυνο για τη χώρα ή για διεθνή οργανισμό και με σκοπό να εκφοβίσει σοβαρά έναν πληθυσμό ή να εξαναγκάσει παρανόμως δημόσια αρχή ή διεθνή οργανισμό να εκτελέσει οποιαδήποτε πράξη ή να απόσχει από αυτή ή να βλάψει σοβαρά ή να καταστρέψει τις θεμελιώδεις συνταγματικές, πολιτικές ή οικονομικές δομές μιας χώρας ή ενός διεθνούς οργανισμού τιμωρείται με την ποινή που προβλέπεται για το τελούμενο έγκλημα αυξημένη ως εξής: α) Αν πρόκειται για ποινή ισόβιας κάθειρξης, προβλεπόμενης διαζευκτικά με ποινή κάθειρξης τουλάχιστον δέκα ετών, επιβάλλεται κάθειρξη ισόβια ή πρόσκαιρη τουλάχιστον δώδεκα ετών. β) Αν πρόκειται για ποινή κάθειρξης τουλάχιστον δέκα ετών, επιβάλλεται κάθειρξη τουλάχιστον δώδεκα ετών. γ) Αν πρόκειται για ποινή κάθειρξης, επιβάλλεται κάθειρξη τουλάχιστον επτά ετών. δ) Αν πρόκειται για ποινή φυλάκισης, το κατώτατο όριο επαυξάνεται κατά ένα έτος.»

12. Η διάταξη του άρθρου 187Α παράγραφος 5 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Με τις ποινές της προηγούμενης παραγράφου τιμωρείται και όποιος, με οποιονδήποτε τρόπο, εκπαιδεύει άλλον στην κατασκευή ή χρήση εκρηκτικών, πυροβόλων ή άλλων όπλων, επιβλαβών ή επικίνδυνων ουσιών ή άλλων ειδικών μεθόδων ή τεχνικών, με σκοπό την τέλεση ή τη συμβολή στην τέλεση ενός από τα εγκλήματα της παραγράφου 1 και με επίγνωση του γεγονότος ότι η παρασχεθείσα τεχνογνωσία πρόκειται να χρησιμοποιηθεί για τον σκοπό αυτόν. Με την ίδια ποινή τιμωρείται και όποιος με τον ίδιο σκοπό λαμβάνει την εκπαίδευση, αν δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη.»

13. Η διάταξη του άρθρου 187Α παράγραφος 6 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Όποιος δημόσια με οποιονδήποτε τρόπο ή μέσω του διαδικτύου απειλεί με τέλεση τρομοκρατικής πράξης ή προκαλεί ή διεγείρει σε διάπραξή της και έτσι εκθέτει σε κίνδυνο τη δημόσια τάξη τιμωρείται με φυλάκιση.»

14. Στη διάταξη του άρθρου 187Α προστίθεται παράγραφος 7 ως εξής:

«7. Με την ποινή της προηγούμενης παραγράφου τιμωρείται και όποιος με σκοπό να τελέσει ή να συμβάλει στην τέλεση τρομοκρατικού εγκλήματος, να συμμετάσχει στις δραστηριότητες τρομοκρατικής ομάδας, με επίγνωση του γεγονότος ότι η εν λόγω συμμετοχή θα συμβάλει στις εγκληματικές δραστηριότητες αυτής της ομάδας ή με σκοπό να προσφέρει ή να παρακολουθήσει εκπαίδευση για τέλεση τρομοκρατικών πράξεων, πραγματοποιεί ταξίδι το οποίο διευκολύνει την πραγμάτωση του σκοπού του.»

15. Η διάταξη του άρθρου 187Β παράγραφος 1 εδάφιο τελευταίο αντικαθίσταται ως εξής:

«Το ίδιο ισχύει όταν ο μεμονωμένος τρομοκράτης τελεί ή σκοπεί να τελέσει μόνο πλημμελήματα.»

16. Στη διάταξη του άρθρου 187Β προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

«4. Κατά την επιμέτρηση της ποινής των εγκλημάτων της παραγράφου 1 λαμβάνονται υπόψη ως επιβαρυντικές περιστάσεις οι αμετάκλητες καταδικαστικές αποφάσεις που εκδίδονται δικαστήρια άλλων κρατών - μερών της Σύμβασης της Βαρσοβίας της 16ης Μαΐου 2005 του Συμβουλίου της Ευρώπης για τη νομιμοποίηση, ανίχνευση, κατάσχεση και δήμευση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.»

17. Οι διατάξεις του άρθρου 213 παράγραφοι 2 και 3 αντικαθίστανται ως εξής:

«2. Αν όμως ο κύριος των νομισμάτων ή του υλικού από το οποίο κατασκευάστηκαν είναι αποδεδειγμένα αμέτοχος στην παραχάραξη, τα νομίσματα αχρηστεύονται ως νομίσματα και αποδίδονται ύστερα από αυτό στον κύριο.»

«3. Τα νομίσματα που κατάσχονται ως ύποπτα προϊόντα παραχάραξης, αποστέλλονται στο αντίστοιχο Εθνικό Κέντρο Ανάλυσης ή Εθνικό Κέντρο Ανάλυσης Κερμάτων Ευρώ για ανάλυση, ανίχνευση και εντοπισμό περαιτέρω προϊόντων παραχάραξης, χωρίς καθυστέρηση και το αργότερο μέχρι να εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση κατά την ποινική διαδικασία.»

18. Η διάταξη του άρθρου 235 παράγραφος 4 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Προϊστάμενοι υπηρεσιών ή επιθεωρητές ή πρόσωπα που έχουν την εξουσία λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε υπηρεσίες του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης

και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου τιμωρούνται με φυλάκιση έως τρία έτη ή χρηματική ποινή, εφόσον η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλη ποινική διάταξη, αν με παράβαση συγκεκριμένου υπηρεσιακού καθήκοντος δεν απέτρεψαν από αμέλεια πρόσωπο που τελεί υπό τις εντολές τους ή υπόκειται στον έλεγχό τους από την τέλεση πράξης των προηγούμενων παραγράφων.»

19. Στην διάταξη του άρθρου 236 οι παράγραφοι 2 και 3 αντικαθίστανται ως εξής:

«2. Αν η ως άνω ενέργεια ή παράλειψη αντίκειται στα καθήκοντα του υπαλλήλου, ο υπαίτιος τιμωρείται με κάθειρξη έως οκτώ έτη και χρηματική ποινή.»

«3. Διευθυντής επιχείρησης ή άλλο πρόσωπο που έχει την εξουσία λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε επιχείρηση τιμωρείται με φυλάκιση έως δύο έτη ή χρηματική ποινή, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα, αν με παραβίαση συγκεκριμένου καθήκοντος επιμέλειας, δεν απέτρεψε από αμέλεια πρόσωπο που τελεί υπό τις εντολές του ή υπόκειται στον έλεγχό του από την τέλεση προς όφελος της επιχείρησης πράξης των προηγούμενων παραγράφων.»

Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 4 αντικαθίσταται ως εξής:

«Στις περιπτώσεις αυτές οι ελληνικοί ποινικοί νόμοι εφαρμόζονται και όταν η πράξη τελείται στην αλλοδαπή από ημεδαπό, ακόμα κι αν δεν είναι αξιόποινη κατά τους νόμους της χώρας όπου τελέστηκε και για τη δίωξη του πλημμελήματος της παραγράφου 1 δεν απαιτείται η κατά το άρθρο 6 παράγραφος 3 έγκληση ή αίτηση.»

20. Η διάταξη του άρθρου 237 παράγραφος 3 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Διευθυντής επιχείρησης ή άλλο πρόσωπο που έχει την εξουσία λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε επιχείρηση τιμωρείται με φυλάκιση και χρηματική ποινή, εφόσον η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλη ποινική διάταξη, αν με παραβίαση συγκεκριμένου καθήκοντος επιμέλειας δεν απέτρεψε από αμέλεια πρόσωπο που τελεί υπό τις εντολές του ή υπόκειται στον έλεγχό του από την τέλεση προς όφελος της επιχείρησης πράξης της πράξης της προηγούμενης παραγράφου.»

21. Προστίθεται νέο άρθρο 237B που έχει ως εξής:

«Άρθρο 237B

Για την εφαρμογή των άρθρων 235 και 236, υπάλληλοι θεωρούνται και όσοι υπηρετούν μόνιμα ή μη και με οποιαδήποτε ιδιότητα ή σχέση σε οργανισμούς ή επιχειρήσεις οποιασδήποτε νομικής μορφής που ανήκουν εξ ολοκλήρου ή κατά την πλειοψηφία των μετοχών τους στο Κράτος, σε οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης ή σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή των οποίων τη διοίκηση διορίζει εξ ολοκλήρου ή κατά πλειοψηφία το Κράτος ή οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης ή τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου»

Άρθρο 4

Τροποποιήσεις στα άρθρα 272, 290, 290Α και 291, 308 του Ποινικού Κώδικα

1. Στη διάταξη του άρθρου 272 η παράγραφος 2 αναριθμείται σε 3 και προστίθεται νέα παράγραφος 2 που έχει ως εξής:

«2. Η πράξη της προηγούμενης παραγράφου τιμωρείται με κάθειρξη έως δέκα έτη αν ο υπαίτιος την τελεί ενώ διαπράττει διατάραξη κοινής ειρήνης (άρθρο 189 παρ. 1-3).».

2. Η διάταξη του άρθρου 290 παράγραφος 1 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Όποιος διαταράσσει την ασφάλεια της συγκοινωνίας στους δρόμους: α) με καταστροφή, βλάβη ή μετακίνηση εγκαταστάσεων ή οχημάτων, β) με τοποθέτηση ή διατήρηση εσφαλμένων σημείων ή σημάτων, ή δ) με άλλες, εξίσου επικίνδυνες για την ασφάλεια της συγκοινωνίας πράξεις, τιμωρείται: αα) με φυλάκιση έως τρία έτη ή χρηματική ποινή αν από την πράξη προέκυψε κοινός κίνδυνος για ξένα πράγματα, ββ) με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους αν από την πράξη προέκυψε κίνδυνος για άνθρωπο, γγ) με κάθειρξη έως δέκα έτη αν η πράξη είχε ως αποτέλεσμα τη βαριά σωματική βλάβη άλλου ή προκάλεσε βλάβη σε κοινωφελείς εγκαταστάσεις, δδ) με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών αν η πράξη είχε ως αποτέλεσμα τον θάνατο άλλου. Αν προκλήθηκε ο θάνατος μεγάλου αριθμού ανθρώπων, το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει ισόβια κάθειρξη.»

3. Η διάταξη του άρθρου 290Α παράγραφος 1 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Όποιος κατά τη συγκοινωνία στους δρόμους ή στις πλατείες: α) οδηγεί όχημα μολονότι δεν είναι σε θέση να το πράξει με ασφάλεια εξαιτίας της κατανάλωσης οινοπνεύματος ή χρήσης ναρκωτικών ουσιών ή λόγω σωματικής ή πνευματικής εξάντλησης, ή β) οδηγεί όχημα σε εθνικές ή περιφερειακές οδούς αντίστροφα στο ρεύμα της εκάστοτε κατεύθυνσης ή σε πεζοδρόμους, πεζοδρόμια ή πλατείες, ή οδηγεί όχημα που είναι τεχνικά ανασφαλές ή με ανασφαλή τρόπο φορτωμένο ή προβαίνει κατά την οδήγηση σε επικίνδυνους ελιγμούς ή μετέχει σε αυτοσχέδιους αγώνες, τιμωρείται, αν δεν προβλέπονται βαρύτερες κυρώσεις σε άλλες διατάξεις: αα) με φυλάκιση έως τρία έτη ή χρηματική ποινή αν από την πράξη προέκυψε κοινός κίνδυνος σε ξένα πράγματα, ββ) με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους αν από την πράξη προέκυψε κίνδυνος για άνθρωπο, γγ) με κάθειρξη έως δέκα έτη αν η πράξη είχε ως αποτέλεσμα τη βαριά σωματική βλάβη ή προκάλεσε βλάβη σε κοινωφελείς εγκαταστάσεις, δδ) με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών αν η πράξη είχε ως αποτέλεσμα το θάνατο άλλου. Αν προκλήθηκε ο θάνατος μεγάλου αριθμού ανθρώπων, το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει ισόβια κάθειρξη.»

4. Η διάταξη του άρθρου 291 παρ. 1 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Όποιος διαταράσσει την ασφάλεια της συγκοινωνίας μέσων σταθερής τροχιάς, πλοίων ή αεροσκαφών

α) με καταστροφή, βλάβη ή μετακίνηση εγκαταστάσεων ή συγκοινωνιακών μέσων,
β) με τοποθέτηση ή διατήρηση εμποδίων,
γ) με αλλοίωση σημείων ή σημάτων ή με τοποθέτηση ή διατήρηση εσφαλμένων σημείων ή σημάτων, ή
δ) με παραβίαση των κανόνων τεχνικού ελέγχου ή ασφαλούς φόρτωσης των συγκοινωνιακών μέσων,
ε) με άλλες, εξίσου επικίνδυνες, για την ασφάλεια της συγκοινωνίας πράξεις
τιμωρείται: αα) με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους αν από την πράξη προέκυψε κοινός κίνδυνος για ξένα πράγματα, ββ) με κάθειρξη έως δέκα έτη αν από την πράξη προέκυψε κίνδυνος για άνθρωπο, γγ) με κάθειρξη αν η πράξη είχε ως αποτέλεσμα τη βαριά σωματική βλάβη ή προκάλεσε βλάβη σε εγκαταστάσεις κοινής αφέλειας, δδ) με κάθειρξη τουλάχιστον

δέκα ετών αν η πράξη είχε ως αποτέλεσμα τον θάνατο άλλου. Αν προκλήθηκε ο θάνατος μεγάλου αριθμού ανθρώπων, το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει ισόβια κάθειρξη.»

5. Στην διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 308 μετά τις λέξεις «με την εκτέλεσή της» και πριν από το κόμμα, προστίθεται η φράση «ή υπάλληλος του πλειστηριασμού κατά τη διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης και η πράξη τελέσθηκε με αφορμή τον πλειστηριασμό».

Άρθρο 5

Τροποποιήσεις στα άρθρα 374 και 390 του Ποινικού Κώδικα

1. Η διάταξη του άρθρου 374 παράγραφος 1 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η κλοπή τιμωρείται με κάθειρξη έως δέκα έτη και χρηματική ποινή αν: α) ο υπαίτιος αφαιρεί από τόπο προορισμένο για θρησκευτική λατρεία, πράγμα αφιερωμένο σε αυτή καλλιτεχνικής ή αρχαιολογικής ή ιστορικής σημασίας, β) ο υπαίτιος αφαιρεί πράγμα επιστημονικής ή καλλιτεχνικής ή αρχαιολογικής ή ιστορικής σημασίας που βρίσκεται σε συλλογή εκτεθειμένη σε κοινή θέα ή σε δημόσιο οίκημα ή σε άλλο δημόσιο τόπο, γ) η συνολική αξία των αφαιρεθέντων αντικειμένων υπερβαίνει το ποσό των 120.000 ευρώ, ή δ) τελέστηκε από δύο ή περισσότερους που είχαν οργανωθεί με σκοπό την τέλεση κλοπών.»

2. Στη διάταξη του άρθρου 390 παράγραφος 1 προστίθεται εδάφιο γ' ως εξής:

«Αν η απιστία στρέφεται άμεσα κατά τραπεζικού ιδρύματος η δίωξη ασκείται μόνο κατ' έγκληση.»

Άρθρο 6

Τροποποιήσεις στο άρθρο 465 του Ποινικού Κώδικα και μεταβατική διάταξη.

1. Στη διάταξη του άρθρου 465 προστίθεται εδάφιο δεύτερο ως εξής:

«Σε περίπτωση αρχικής ή επιγενόμενης συρροής χρηματικής ποινής του άρθρου 80 του ισχύοντος Ποινικού Κώδικα με χρηματική ποινή του άρθρου 57 του προϊσχύσαντος ΠΚ ή ειδικών ποινικών νόμων που εξακολουθούν να ισχύουν, αυτές εκτίονται αθροιστικά.»

2. Μεταβατική διάταξη

Εκκρεμείς ποινικές διαδικασίες, που έχουν ανοίξει χωρίς την υποβολή εγκλήσεως με αντικείμενο πράξεις απιστίας για τη δίωξη των οποίων απαιτείται έγκληση στον παρόντα νόμο οι οποίες αποτελούνται από την προϊσχύσαντος ΠΚ ή ειδικών ποινικών νόμων που εξακολουθούν να ισχύουν, αυτές εκτίονται αθροιστικά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Άρθρο 7

Τροποποιήσεις στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας που κυρώθηκε με τον ν. 4620/2019.

1. α) Η παράγραφος 1 του άρθρου 4 ΚΠΔ αντικαθίσταται ως εξής: «Το συμβούλιο των πλημμελειοδικών και το τριμελές πλημμελειοδικείο συγκροτείται από τον πρόεδρο πρωτοδικών ή τον αναπληρωτή του και δύο πρωτοδίκες.»

β) Η παράγραφος 3 του άρθρου 4 ΚΠΔ καταργείται.

2. Η περίπτωση στ' της παραγράφου 2 του άρθρου 14 ΚΠΔ αντικαθίσταται ως εξής: «στ) ο δικαστής που έχει συμπράξει στην έκδοση του παραπεμπικού βουλεύματος ειδικά στη συζήτηση της υπόθεσης στο ακροατήριο, εκτός αν δεν είναι εφικτή η συγκρότηση του δικαστηρίου από άλλα πρόσωπα.»

3. Το άρθρο 29 ΚΠΔ αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 29. – Δικαίωμα του Υπουργού Δικαιοσύνης για την αναβολή ή αναστολή της ποινικής δίωξης.

Στα πολιτικά εγκλήματα, καθώς και στα εγκλήματα μεταξύ ευρύτερου Ελληνικού και αλλοδαπού Δημοσίου από τα οποία μπορούν να διαταραχθούν οι διεθνείς σχέσεις του κράτους, με την εξαίρεση της δωροδοκίας και της δωροληψίας κάθε είδους, ο Υπουργός Δικαιοσύνης έχει το δικαίωμα με προηγούμενη σύμφωνη απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου να αναβάλει την έναρξη της ποινικής δίωξης ή να αναστείλει την ποινική δίωξη επ' αόριστον.»

4. α) Στο τέλος του εδαφίου α' της παραγράφου 3 του άρθρου 33 ΚΠΔ μετά από τις λέξεις «βλάπτουν σοβαρά την εθνική οικονομία» προστίθενται οι λέξεις «εξαιρουμένων των περιπτώσεων του άρθρου 35 παρ. 3»

β) Στην παράγραφο 1 του άρθρου 35 ΚΠΔ μετά το β' εδάφιο προστίθεται εδάφιο που έχει ως εξής:

«Με τον ίδιο τρόπο σε καθεμιά από τις ανωτέρω εισαγγελίες ορίζεται και ένας νεότερος στην επετηρίδα αντεισαγγελέας εφετών, ως νόμιμος αναπληρωτής του.»

γ) Η παράγραφος 3 του άρθρου 35 ΚΠΔ αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Στην αρμοδιότητα του εισαγγελέα εγκλημάτων διαφθοράς υπάγονται τα κακουργήματα που τελούν υπουργοί ή υφυπουργοί και δεν καταλαμβάνονται από τις ρυθμίσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 86 του Συντάγματος, καθώς και τα κακουργήματα που διαπράττουν, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους ή επωφελούμενοι από την ιδιότητά τους, βουλευτές, μέλη του ευρωπαϊκού κοινοβουλίου (ευρωβουλευτές) που εκπροσωπούν την Ελλάδα, γενικοί και ειδικοί γραμματείς υπουργείων, διοικητές, υποδιοικητές ή πρόεδροι διοικητικών συμβουλίων ή διευθύνοντες ή εντεταλμένοι σύμβουλοι νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και αιρετά μονοπρόσωπα όργανα των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, κάθε υπάλληλος κατά την έννοια του άρθρου 13 περ. α' ΠΚ και όσοι υπηρετούν μόνιμα ή πρόσκαιρα και με οποιαδήποτε ιδιότητα ή σχέση: α) σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που ιδρύθηκαν από το Δημόσιο και από νομικά πρόσωπα

δημοσίου δικαίου, εφόσον τα ιδρυτικά νομικά πρόσωπα συμμετέχουν στη διοίκησή τους ή τα νομικά αυτά πρόσωπα είναι επιφορτισμένα με εκτέλεση κρατικών προγραμμάτων οικονομικής ανασυγκρότησης ή ανάπτυξης και β) σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, στα οποία, κατά τις κείμενες διατάξεις, μπορούν να διατεθούν από το Δημόσιο και από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου επιχορηγήσεις ή χρηματοδοτήσεις, ακόμη και αν οι υπαίτιοι έχουν παύσει να φέρουν την ιδιότητα αυτή, εφόσον αυτά σχετίζονται με επιδίωξη οικονομικού οφέλους των ιδίων ή τρίτων ή την πρόκληση βλάβης στο Δημόσιο, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης ή στα ανωτέρω νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου.»

5. α) Στο εδάφιο β' της παραγράφου 2 του άρθρου 43 ΚΠΔ μετά τις λέξεις «σχετική πρόταση στο συμβούλιο εφετών» προστίθενται οι λέξεις «διατηρώντας το δικαίωμα να διατάξει προηγουμένως προανάκριση για τη συμπλήρωση του αποδεικτικού υλικού».

β) Στο τέλος εδαφίου β' της παραγράφου 3 του άρθρου 43 ΚΠΔ μετά τις λέξεις «είτε την άσκηση ποινικής δίωξης στις λοιπές περιπτώσεις» προστίθενται οι λέξεις «προσδιορίζοντας σαφώς τα νομικά χαρακτηριστικά της αξιόποινης πράξης».

γ) Το εδάφιο β' της παραγράφου 4 του άρθρου 43 ΚΠΔ αντικαθίσταται ως εξής: «Ο τελευταίος, αν δεν συμφωνεί, έχει δικαίωμα να παραγγείλει είτε τη συμπλήρωση προκαταρκτικής εξέτασης είτε την άσκηση ποινικής δίωξης, εκθέτοντας στην παραγγελία του συνοπτικά τους λόγους που την δικαιολογούν, προσδιορίζοντας σαφώς τα νομικά χαρακτηριστικά της αξιόποινης πράξης.»

δ) Στο β' εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 43 ΚΠΔ οι λέξεις «διατάσσει τη» αντικαθίστανται με τις λέξεις «διατάσσεται η».

6. α) Στην παράγραφο 2 του άρθρου 48 ΚΠΔ μετά τις λέξεις «375 παρ. 1» τίθεται κόμμα (,) και προστίθενται οι λέξεις «386 παρ. 1 εδάφιο α', 386Α παρ. 1, 386Β παρ. 1 περ. α'».

β) Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 7 του άρθρου 48 ΚΠΔ καταργείται.

γ) Στην παράγραφο 1 του άρθρου 49 ΚΠΔ μετά τις λέξεις «375 παρ. 2 και 3» τίθεται κόμμα (,) και προστίθενται οι λέξεις «386 παρ. 1 εδάφιο β' και παρ. 2, 386Α παρ. 1 εδάφιο β' και παρ. 3, 386Β παρ. 1 περ. β'».

δ) Στην παράγραφο 1 του άρθρου 50 ΚΠΔ μετά τις λέξεις «405 παρ. 2 ΠΚ» και πριν το κόμμα προστίθενται οι λέξεις «καθώς και στα προβλεπόμενα στον ν. 2803/2000».

7. α) Η παράγραφος 1 του άρθρου 51 ΚΠΔ αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Αν ο παθών θέλει να ζητήσει τη δίωξη της αξιόποινης πράξης, υποβάλλει την έγκληση σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 42 παρ. 2, 3 και 4.»

β) Η παράγραφος 3 του άρθρου 51 ΚΠΔ αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Αν ενεργήθηκαν προκαταρκτική εξέταση ή αυτεπάγγελτη προανάκριση κατά το άρθρο 245 παρ. 2 ή ένορκη διοικητική εξέταση και ο εισαγγελέας κρίνει ότι δεν προκύπτουν επαρκείς ενδείξεις για την κίνηση της ποινικής δίωξης, απορρίπτει την έγκληση με αιτιολογημένη διάταξή του που επιδίδεται στον εγκαλούντα.»

γ) Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 52 ΚΠΔ προστίθεται εδάφιο το οποίο έχει ως εξής:

«Εξαιρούνται από την υποχρέωση κατάθεσης παραβόλου οι δικαιούχοι νομικής βοήθειας, όπως αυτοί προσδιορίζονται στο άρθρο 1 του ν. 3226/2004.»

8. Στο άρθρο 57 ΚΠΔ προστίθεται παράγραφος 4 που έχει ως εξής:

«4. Ο εισαγγελέας μπορεί επίσης να απόσχει από τη δίωξη συγκεκριμένου προσώπου, εάν ύστερα από τη διενέργεια ευρωπαϊκής δικαστικής συνδρομής προκύψει ότι έχει ήδη ασκηθεί δίωξη σε βάρος του για τα ίδια πραγματικά περιστατικά σε άλλο κράτος -μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.»

9. α) Το άρθρο 64 ΚΠΔ αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 64. – Νομιμοποίηση κληρονόμων.

Αν αποβιώσει ο κατά το προηγούμενο άρθρο δικαιούμενος, οι κληρονόμοι του συνεχίζουν τη δηλωθείσα πριν τον θάνατό του παράσταση για την υποστήριξη της κατηγορίας. Το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται αναλόγως και στην περίπτωση οιονεί καθολικής διαδοχής νομικού προσώπου.»

β) Στο τέλος του άρθρου 65 ΚΠΔ προστίθεται εδάφιο β' που έχει ως εξής:

«Η δίλωση παράστασης στο ακροατήριο θεωρείται ως συνέχεια της δίλωσης που έγινε στην προδικασία.»

γ) Η παράγραφος 2 του άρθρου 83 ΚΠΔ αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Στο ακροατήριο η σχετική δίλωση που γίνεται από συνήγορο που έχει διοριστεί σύμφωνα με τον κώδικα από τον παριστάμενο για την υποστήριξη της κατηγορίας καταχωρίζεται στα πρακτικά.»

δ) Στην παράγραφο 2 του άρθρου 86 ΚΠΔ οι λέξεις «της ανάκρισης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της ανακριτικής διαδικασίας».

10. Στο τέλος του εδαφίου α' της παραγράφου 3 του άρθρου 99 ΚΠΔ μετά τις λέξεις «για κακούργημα» και πριν την τελεία προστίθεται η φράση «, εκτός αν ο τελευταίος δηλώσει ρητά και ανέκλητα ότι παραιτείται από το δικαίωμά του αυτό».

11. Το άρθρο 110 ΚΠΔ αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 110. – Μονομελές εφετείο.

Στη δικαιοδοσία του μονομελούς εφετείου ανήκουν:

α) Η εκδίκαση των κακουργημάτων που αναφέρονται στα άρθρα 301 και 303, εφόσον για αυτά έχει συνταχθεί πρακτικό συνδιαλλαγής ή διαπραγμάτευσης.

β) Η εκδίκαση των περιοριστικά απαριθμούμενων κακουργημάτων της διακεκριμένης κλοπής (άρθρο 374 ΠΚ), της ληστείας (άρθρο 380 ΠΚ), της παράτυπης μετανάστευσης (v. 4251/2014) και του κώδικα νόμων για τα ναρκωτικά (v. 4139/2013), εκτός αν στον νόμο απειλείται κατά αυτών η ποινή της **ισόβιας κάθειρξης**, οπότε αυτά υπάγονται στη δικαιοδοσία του τριμελούς εφετείου.

γ) Η εκδίκαση των υποθέσεων συγχώνευσης των ποινών με τον καθορισμό συνολικής ποινής στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 551.»

12. α) Στην παράγραφο 2 του άρθρου 111 ΚΠΔ μετά τις λέξεις «άρθρα 159, 235» τίθεται κόμμα (,) και προστίθεται ο αριθμός «236».

β) Η παράγραφος 7 του άρθρου 111 ΚΠΔ αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Τις εφέσεις κατά των αποφάσεων του μονομελούς εφετείου και του τριμελούς πλημμελειοδικείου.»

13. Το στοιχείο Β' της παραγράφου 1 του άρθρου 113 ΚΠΔ αντικαθίσταται ως εξής: «Β. Το τριμελές δικαστήριο ανηλίκων δικάζει τις αξιόποινες πράξεις που τελούνται από ανηλίκους που έχουν συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο έτος της ηλικίας τους και αναφέρονται στο άρθρο 127 ΠΚ.»

14. α) Το εδάφιο β' της παραγράφου 2 του άρθρου 120 ΚΠΔ αντικαθίσταται ως εξής:

«Σε αυτήν την περίπτωση έχει δυνητικά τις εξουσίες του άρθρου 315.»

β) Το εδάφιο γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 120 ΚΠΔ καταργείται.

γ) Το εδάφιο γ' της παραγράφου 3 του άρθρου 120 ΚΠΔ καταργείται.

15. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 124 ΚΠΔ προστίθεται εδάφιο που έχει ως εξής: «Για εγκλήματα που διαπράχθηκαν στον Νομό Αττικής και σχετίζονται με ναυτικές διαφορές αρμόδια είναι τα δικαστήρια του Πειραιά.»

16. Στο εδάφιο β' της παραγράφου 1 του άρθρου 126 ΚΠΔ μετά τις λέξεις «κατά τη διάρκεια της προκαταρκτικής εξέτασης» προστίθενται οι λέξεις «ή της προανάκρισης».

17. Το εδάφιο γ' του άρθρου 127 ΚΠΔ αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο κατ' οίκον περιορισμός με ηλεκτρονική επιτήρηση ή οι περιοριστικοί όροι που έχουν επιβληθεί διατηρούνται μέχρι να αποφανθεί το αρμόδιο δικαστικό όργανο.»

18. α) Στο εδάφιο α' της παραγράφου 1 του άρθρου 132 ΚΠΔ, αμέσως μετά τη λέξη «εισαγγελέα» απαλείφονται οι λέξεις «ή του επιτρόπου».

β) Η παράγραφος 2 του άρθρου 132 ΚΠΔ καταργείται.

γ) Η παράγραφος 3 του άρθρου 132 ΚΠΔ αναριθμείται σε παρ. 2.

19. α) Το εδάφιο γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 138 ΚΠΔ καταργείται.

β) Στο άρθρο 138 ΚΠΔ προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Αντίγραφο της πρότασης επί παρεμπιπτόντων ζητημάτων μπορούν να λάβουν οι διάδικοι μετά από αίτησή τους, αφού ειδοποιηθούν έστω και τηλεφωνικά, μόνον όταν αυτή αφορά τα δικονομικά μέτρα του άρθρου 282 ή διαφωνία κατ' άρθρο 307 ή αίτημα διαδίκου, οπότε η δικογραφία διαβιβάζεται στον ανακριτή ή στο συμβούλιο, μετά παρέλευση 24 ωρών.»

20. Η παράγραφος 4 του άρθρου 142 ΚΠΔ αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Οι αποφάσεις που αναβάλλουν τη δίκη κατά τα άρθρα 59, 61, 349 ή 352, χωρίς να έχει προηγηθεί έρευνα αποδεικτικών μέσων, δεν είναι αναγκαίο να καθαρογράφονται κατά τις προηγούμενες παραγράφους. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη της Ολομέλειας του οικείου δικαστηρίου, μπορεί να καθορίζεται για ποιες επιπλέον αποφάσεις δεν είναι αναγκαία η καθαρογραφή. Σε κάθε περίπτωση καθαρογράφονται οι ερήμην καταδικαστικές αποφάσεις, οι προπαρασκευαστικές αποφάσεις με τις οποίες λύεται οριστικά ένα ζήτημα, καθώς και εκείνες στις οποίες έχει δηλωθεί παράσταση προς υποστήριξη της κατηγορίας.»

21. α) Η παράγραφος 4 του άρθρου 143 ΚΠΔ καταργείται.

β) Το εδάφιο β' της παραγράφου 5 του άρθρου 143 ΚΠΔ αντικαθίσταται ως εξής:
«Η εφαρμογή της τήρησης των πρακτικών με φωνοληψία, καθώς και η εφαρμογή της εικονοτηλεδιάσκεψης στην ποινική δίκη γίνεται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης που καθορίζει τις λεπτομέρειες εφαρμογής της.»

γ) Η παράγραφος 5 του άρθρου 143 ΚΠΔ αναριθμείται σε παράγραφο 4.

22. Το εδάφιο β' της παραγράφου 2 του άρθρου 175 ΚΠΔ αντικαθίσταται ως εξής:
«Μπορεί όμως το δικαστήριο να αναβάλει τη συζήτηση, αν κρίνει ότι από την ακυρότητα, μολονότι δεν προτάθηκε, είναι δυνατό να παραβιαστούν τα δικαιώματα υπεράσπισης του κατηγορουμένου ή του παριστάμενου προς υποστήριξη της κατηγορίας.»

23. α) Η παράγραφος 4 του άρθρου 176 ΚΠΔ καταργείται.

β) Η παράγραφος 5 του άρθρου 176 ΚΠΔ αναριθμείται σε παράγραφο 4.

24. Στο εδάφιο γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 178 ΚΠΔ μετά τις λέξεις «Οι δικαστές» προστίθενται οι λέξεις «και οι εισαγγελείς».

25. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 188 ΚΠΔ το στοιχείο «γ» αντικαθίσταται ως εξής:
«γ) όσοι καταδικάστηκαν για κακούργημα ή πλημμέλημα που συνεπαγόταν υπό την ισχύ του προηγούμενου Ποινικού Κώδικα τη στέρηση των πολιτικών τους δικαιωμάτων ή συνεπάγεται την αποστέρηση θέσεων και αξιωμάτων (άρθρο 60 ΠΚ) ή παραπέμφθηκαν αμετάκλητα για εγκλήματα που συνεπάγονται τέτοιες στερήσεις, καθώς και εκείνοι από τους οποίους έχει αφαιρεθεί η άδεια να ασκούν το επάγγελμά τους, όσο χρόνο διαρκούν οι στερήσεις αυτές.»

26. α) Στο εδάφιο α' της παραγράφου 1 του άρθρου 243 ΚΠΔ οι λέξεις «με τα άρθρα 240 και 241» αντικαθίστανται με τις λέξεις «με τα άρθρα 240, 241 και 245 παρ. 1 εδάφιο δ' έως ζ'».

β) Στην παράγραφο 1 του άρθρου 243 ΚΠΔ προστίθεται εδάφιο γ' ως εξής:
«Κατ' εξαίρεση, αν ενεργείται προκαταρκτική εξέταση για τις πράξεις των άρθρων 187 και 187Α του ΠΚ, είναι δυνατόν να διαταχθούν με την αιτιολογία του εδαφίου β' της παραγράφου 3 του άρθρου 254 και οι αναφερόμενες στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού ειδικές ανακριτικές πράξεις, μετά από έγγραφη παραγγελία του εισαγγελέα που ενεργεί κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 εδάφιο γ' έως στ' του άρθρου 254.»

27. α) Στο εδάφιο γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 245 ΚΠΔ, όπως η ανωτέρω παράγραφος τροποποιήθηκε με το άρθρο 96 περίπτωση ια' του ν. 4623/2019, οι λέξεις «των άρθρων 322 παρ. 3 εδάφιο α' περίπτωση γ' και 323 εδάφιο γ' περίπτωση γ'» αντικαθίστανται με τις λέξεις «των άρθρων 43 παρ. 2 εδάφιο β', 322 παρ. 3 εδάφιο α' περίπτωση γ' και 323 εδάφιο γ' περίπτωση γ'».

β) Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 245 ΚΠΔ, όπως η ανωτέρω παράγραφος τροποποιήθηκε με το άρθρο 96 περίπτωση ια' του ν. 4623/2019, προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Ο ανακριτικός υπάλληλος που ορίζεται σύμφωνα με το εδάφιο α' είναι υποχρεωμένος να διενεργήσει όλες τις προανακριτικές πράξεις που αφορούν την υπόθεση για την οποία η παραγγελία και καλεί ενώπιον του τους μάρτυρες για εξέταση και τους κατηγορούμενους για να απολογηθούν εφόσον αυτοί κατοικούν στην περιφέρεια του εφετείου της έδρας του. Αν

οι μάρτυρες και οι κατηγορούμενοι είναι κάτοικοι άλλων εφετειακών περιφερειών, ο ανωτέρω ανακριτικός υπάλληλος ζητεί την εξέταση των μαρτύρων και τη λήψη των απολογιών των κατηγορουμένων από τον αρμόδιο ανακριτικό υπάλληλο, ο οποίος πρέπει να εκτελέσει αυτήν μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών. Ο αρχικά ορισθείς ανακριτικός υπάλληλος μετά το πέρας των άνω ενεργειών επιστρέφει τη δικογραφία με εκτελεσμένη πλήρως την παραγγελία στον παραγγείλαντα εισαγγελέα. Κατά την έννοια της διάταξης αυτής τα Εφετεία Αθηνών και Πειραιώς θεωρούνται ως ανήκοντα σε μία εφετειακή περιφέρεια.

Η προανάκριση περατώνεται: α) με απευθείας κλήση του κατηγορουμένου στο ακροατήριο ή β) με πρόταση του εισαγγελέα στο δικαστικό συμβούλιο ή γ) με παραγγελία του εισαγγελέα στον ανακριτή, εφόσον προκύπτει τέλεση κακουργήματος. Στην τελευταία περίπτωση, η προανάκριση μπορεί και να διακοπεί κατά τον ίδιο τρόπο. Πρόταση στο συμβούλιο γίνεται, εφόσον ο εισαγγελέας κρίνει ότι δεν υπάρχουν επαρκείς ενδείξεις για την παραπομπή του κατηγορουμένου στο ακροατήριο. Αν υπάρχουν περισσότεροι κατηγορούμενοι και δεν προκύπτουν επαρκείς ενδείξεις σε βάρος μερικών από αυτούς ή πρέπει να κηρυχθεί απαράδεκτη ή να παύσει οριστικά η ποινική δίωξη, ο εισαγγελέας μπορεί να χωρίσει την υπόθεση και να την εισαγάγει μόνο ως προς αυτούς στο δικαστικό συμβούλιο.».

γ) Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 245 ΚΠΔ απαλείφεται η λέξη «αυτεπάγγελτη».

28. Το άρθρο 253 ΚΠΔ αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 253. – Προϋποθέσεις για τη διενέργεια έρευνας.

Αν διεξάγεται ανακριτική διαδικασία για κακούργημα ή πλημμέλημα, έρευνα διενεργείται, κι αν αυτή αφορά κατοικία με την παρουσία πάντοτε εκπροσώπων της δικαστικής εξουσίας, όταν μπορεί βάσιμα να υποτεθεί ότι η βεβαίωση του εγκλήματος, η αποκάλυψη ή η σύλληψη των δραστών ή τέλος η βεβαίωση ή η αποκατάσταση της ζημίας που προκλήθηκε, είναι δυνατόν να πραγματοποιηθεί ή να διευκολυνθεί μόνο με αυτήν.»

29. Το εδάφιο γ' του άρθρου 274 ΚΠΔ αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο ανακρίνων, αφού προηγουμένως διατυπώσει τη γνώμη του ο εισαγγελέας, έχει την υποχρέωση με διάταξή του να αιτιολογεί την απόρριψη των αποδεικτικών αιτημάτων του άρθρου 102.»

30. α) Στην παράγραφο 2 του άρθρου 288 ΚΠΔ η φράση «Το ένταλμα για την προσωρινή κράτηση ή η διάταξη που ορίζει τους όρους που αναφέρονται στο άρθρο 282 περιέχει» αντικαθίσταται με τη φράση «Το ένταλμα για την προσωρινή κράτηση ή η διάταξη επιβολής κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση ή περιοριστικών όρων περιέχει».

β) Το εδάφιο β' της παραγράφου 1 του άρθρου 290 ΚΠΔ αντικαθίσταται ως εξής:

«Η προσφυγή γίνεται μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την προσωρινή κράτηση και συντάσσεται έκθεση δήλωσης ή εγχείρισης δικογράφου από τον γραμματέα των πλημμελειοδικών ή από εκείνον που διευθύνει τις φυλακές, σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο άρθρο 474 παρ. 1.»

γ) Ο τίτλος του άρθρου 291 ΚΠΔ «Άρση ή αντικατάσταση της προσωρινής κράτησης και των περιοριστικών όρων.» αντικαθίσταται με τον τίτλο «Άρση ή αντικατάσταση της προσωρινής

κράτησης, του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση και των περιοριστικών όρων.»

δ) Στο εδάφιο α' της παραγράφου 1 του άρθρου 291 ΚΠΔ οι λέξεις «ή επιβλήθηκαν οι περιοριστικοί όροι» αντικαθίσταται από τις λέξεις «ή επιβλήθηκαν οι περιοριστικοί όροι ή ο κατ' οίκον περιορισμός με ηλεκτρονική επιτήρηση».

ε) Το εδάφιο α' της παραγράφου 2 του άρθρου 291 ΚΠΔ αντικαθίσταται ως εξής: «Εκείνος που προσωρινά κρατείται ή εκείνος στον οποίο έχουν επιβληθεί περιοριστικοί όροι ή κατ' οίκον περιορισμός με ηλεκτρονική επιτήρηση, μπορεί να υποβάλει αίτηση στον ανακριτή για την άρση των μέτρων αυτών ή για την αντικατάσταση της προσωρινής κράτησης με περιοριστικούς όρους ή με κατ' οίκον περιορισμό με ηλεκτρονική επιτήρηση ή για την αντικατάσταση του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση με περιοριστικούς όρους ή των περιοριστικών όρων με άλλους.»

στ) Το εδάφιο α' της παραγράφου 3 του άρθρου 291 ΚΠΔ αντικαθίσταται ως εξής: «Ο ανακριτής, με γραπτή γνώμη του εισαγγελέα, μπορεί με αιτιολογημένη διάταξή του να αντικαταστήσει την προσωρινή κράτηση ή τον κατ' οίκον περιορισμό με ηλεκτρονική επιτήρηση με περιοριστικούς όρους ή αυτούς ή τον κατ' οίκον περιορισμό με ηλεκτρονική επιτήρηση με προσωρινή κράτηση (άρθρο 296).»

ζ) Στο εδάφιο α' της παραγράφου 1 του άρθρου 294 ΚΠΔ οι λέξεις «να άρει την προσωρινή κράτηση ή να την αντικαταστήσει με περιοριστικούς όρους ή να άρει ή να αντικαταστήσει τους περιοριστικούς όρους που έχουν τεθεί με άλλους» αντικαθίστανται με τις λέξεις «να άρει την προσωρινή κράτηση ή τον κατ' οίκον περιορισμό με ηλεκτρονική επιτήρηση ή να αντικαταστήσει την προσωρινή κράτηση με κατ' οίκον περιορισμό με ηλεκτρονική επιτήρηση ή να αντικαταστήσει τα προηγούμενα μέτρα με περιοριστικούς όρους ή να άρει ή να αντικαταστήσει τους περιοριστικούς όρους που έχουν τεθεί με άλλους».

η) Στο στοιχείο γ' του άρθρου 382 ΚΠΔ αμέσως μετά τις λέξεις «προσωρινής κράτησης» προστίθενται οι λέξεις «ή διατάχτηκε κατ' οίκον περιορισμός με ηλεκτρονική επιτήρηση».

31. α) Η παράγραφος 3 του άρθρου 301 ΚΠΔ αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Ο εισαγγελέας τάσσει προθεσμία δεκαπέντε ημερών στους διαδίκους για τη σύνταξη του πρακτικού συνδιαλλαγής, στο οποίο περιέχεται η ομολογία του κατηγορουμένου για την πράξη για την οποία κατηγορείται και βεβαιώνεται η απόδοση του πράγματος ή η εντελής ικανοποίηση της ζημίας που αναφέρεται στην κατηγορία. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί ύστερα από αίτηση ενός εκ των διαδίκων ή και αυτεπαγγέλτως για δεκαπέντε ημέρες.».

β) Στον τίτλο του άρθρου 302 ΚΠΔ οι λέξεις «μέχρι την έναρξη της αποδεικτικής διαδικασίας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «μέχρι το πέρας της αποδεικτικής διαδικασίας».

γ) Στην παράγραφο 2 του άρθρου 302 ΚΠΔ προστίθεται εδάφιο β' που έχει ως εξής: «Αν έχει γίνει επίδοση της κλήσης ή του κλητηρίου θεσπίσματος και η δικάσιμος που ορίστηκε υπερβαίνει τους τέσσερις μήνες, ο εισαγγελέας μπορεί να αποσύρει την υπόθεση από την ορισθείσα δικάσιμο και να ορίσει κατ' απόλυτη προτεραιότητα νέα δικάσιμο, στην οποία να εισαγάγει το αίτημα του κατηγορουμένου στο αρμόδιο δικαστήριο.»

δ) Το εδάφιο α' της παραγράφου 3 του άρθρου 302 αντικαθίσταται ως εξής: «Στην περίπτωση των κακουργημάτων του προηγούμενου άρθρου το πρωτοβάθμιο δικαστήριο που είναι αρμόδιο να κρίνει την ουσία της υπόθεσης, αν έχει υποβληθεί αίτημα σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο ή υποβληθεί μέχρι το πέρας της αποδεικτικής διαδικασίας,

μπορεί να διακόψει τη συζήτηση της υπόθεσης και να τάξει προθεσμία έως δεκαπέντε ημερών στους συνηγόρους των διαδίκων για τη σύνταξη πρακτικού συνδιαλλαγής, στο οποίο περιέχεται ομολογία του κατηγορουμένου για την πράξη για την οποία κατηγορείται και βεβαιώνεται η πλήρης ικανοποίηση του ζημιαθέντος, όπως ορίζεται σ 2 και 3 του προηγούμενου άρθρου.»

ε) Στο άρθρο 302 ΚΠΔ μετά την παράγραφο 3 προστίθεται νέα παράγραφος που αριθμείται ως παράγραφος 4 και έχει ως εξής:

«4. Το πρωτοβάθμιο δικαστήριο ενεργεί σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου αυτού στην περίπτωση των πλημμελημάτων που προβλέπονται στα άρθρα 216 παράγραφος 1 και 2, 242 παράγραφος 1 ΠΚ και στους νόμους 1599/1986, 2803/2000, 2960/2001, 4557/2018 και 4174/2013, καθώς και των πλημμελημάτων που χωρίς βία ή απειλή στρέφονται κατά της ιδιοκτησίας και της περιουσίας.»

στ) Στο άρθρο 302 ΚΠΔ οι υφιστάμενες παράγραφοι 4, 5, 6 και 7 αναριθμούνται σε παραγράφους 5, 6, 7 και 8.

ζ) Το εδάφιο α' της παραγράφου 7 (παράγραφος 6 πριν την αναρίθμηση) του άρθρου 302 ΚΠΔ αντικαθίσταται ως εξής:

«Το πρωτοβάθμιο δικαστήριο, λαμβάνοντας υπόψη το πρακτικό συνδιαλλαγής και τα στοιχεία της λοιπής δικογραφίας, κηρύσσει ένοχο τον κατηγορούμενο και επιβάλλει σε αυτόν, κατά το άρθρο 79 ΠΚ, ποινή που δεν υπερβαίνει επί κακουργημάτων τα δύο έτη, ή επί επιβαρυντικών περιστάσεων τα τρία έτη, και επί πλημμελημάτων τους έξι και δώδεκα μήνες αντίστοιχα.»

32. α) Στο τέλος της παραγράφου 5 του άρθρου 303 ΚΠΔ προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 302 ισχύουν αναλόγως.»

β) Το εδάφιο δ' της παραγράφου 7 του άρθρου 303 αντικαθίσταται ως εξής: «Η υποβολή του αιτήματος διαπραγμάτευσης δεν αποτελεί υποχρεωτικό λόγο αναβολής της δίκης, μπορεί όμως το δικαστήριο να διακόψει τη συζήτηση και να τάξει προθεσμία έως δεκαπέντε ημερών για τη σύνταξη του πρακτικού διαπραγμάτευσης σύμφωνα με την παράγραφο 4.»

33. α) Το εδάφιο β' της παραγράφου 2 του άρθρου 308 ΚΠΔ καταργείται.

β) Στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 308 ΚΠΔ οι λέξεις «του εδ. α'» αντικαθίστανται με τη λέξη «αυτή».

γ) Στην παράγραφο 1 του άρθρου 309 ΚΠΔ, μετά τις λέξεις «374 και 380 ΠΚ» και πριν το κόμμα (,) τίθενται οι λέξεις «εφόσον η υπόθεση ανήκει στην καθ' ύλην αρμοδιότητα του μονομελούς ή τριμελούς εφετείου».

δ) Το εδάφιο β' της παραγράφου 3 του άρθρου 320 ΚΠΔ τροποποιείται ως εξής:
«Εξαιρούνται οι περιπτώσεις των άρθρων 169 παρ. 2, 302 παρ. 2 και 324.».

34. Η παράγραφος 4 του άρθρου 321 ΚΠΔ αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Η τήρηση των διατάξεων των παραγράφων 1 και 2 εδάφιο α' και β' επιβάλλεται με ποινή ακυρότητας του κλητηρίου θεσπίσματος και της κλήσης. Η μη τήρηση του εδαφίου γ' της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού έχει ως συνέπεια το απαράδεκτο της συζήτησης.»

35. α) Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 322 ΚΠΔ προστίθεται εδάφιο που έχει ως εξής:

«Εξαιρούνται από την υποχρέωση κατάθεσης παραβόλου οι δικαιούχοι νομικής βοήθειας, όπως αυτοί προσδιορίζονται στο άρθρο 1 του ν. 3226/2004.»

β) Το εδάφιο β' του άρθρου 323 ΚΠΔ αντικαθίσταται ως εξής:

«Η προσφυγή υποβάλλεται στον γραμματέα της εισαγγελίας εφετών ή στα όργανα που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του προηγούμενου άρθρου και ως προς τις διατυπώσεις άσκησής της εφαρμόζονται οι παράγραφοι 1 και 2 του προηγούμενου άρθρου.»

36. Στο τέλος της παραγράφου 4 του άρθρου 340 ΚΠΔ προστίθεται εδάφιο το οποίο έχει ως εξής:

«Για την εφαρμογή της διάταξης αυτής η ενημέρωση του κατηγορουμένου πριν την έναρξη της διαδικασίας στο ακροατήριο καλύπτει και κάθε επόμενη διαδικαστική φάση μέχρι την έκδοση οριστικής απόφασης σε πρώτο βαθμό.»

37. α) Στο τέλος του άρθρου 410 ΚΠΔ μετά τις λέξεις «με υφ' όρον αναστολή αυτής» και πριν την τελεία προστίθενται οι λέξεις «καθώς και τις τυχόν παρεπόμενες ποινές και μέτρα ασφαλείας, καθορίζοντας ταυτόχρονα την τύχη των κατασχεθέντων».

β) Το άρθρο 414 ΚΠΔ αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 414. – Ένδικα μέσα.

Κατά της απόφασης που εκδίδεται, ύστερα από την αποδοχή των αντιρρήσεων, με την κοινή διαδικασία επιτρέπεται η άσκηση των ενδίκων μέσων που προβλέπονται από τον κώδικα.»

γ) Το άρθρο 415 ΚΠΔ αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 415. – Μη δέσμευση από την απαγόρευση χειροτέρευσης.

Το δικαστήριο που δικάζει ύστερα από την αποδοχή των αντιρρήσεων σε πρώτο βαθμό, δεν δεσμεύεται από τη διάταξη του άρθρου 470 του κώδικα.»

δ) Στο εδάφιο α' του άρθρου 416 ΚΠΔ μετά τη λέξη «εκτελείται» προστίθενται οι λέξεις «σύμφωνα με τα άρθρα 545 επ.»

38. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 432 ΚΠΔ μετά το εδάφιο α' προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Για την εφαρμογή της διάταξης αυτής η ενημέρωση του κατηγορουμένου πριν την έναρξη της διαδικασίας στο ακροατήριο καλύπτει και κάθε επόμενη διαδικαστική φάση μέχρι την έκδοση οριστικής απόφασης σε πρώτο βαθμό.»

39. Το στοιχείο γ' του άρθρου 438 ΚΠΔ αντικαθίσταται ως εξής: «γ) αν πρόκειται για έγκλημα που κατά τους ελληνικούς νόμους χαρακτηρίζεται ως πολιτικό, στρατιωτικό, φορολογικό ή του τύπου ή, εξαιρουμένων των προβλεπόμενων στον ΠΚ εγκλημάτων κατά της ιδιοκτησίας και της περιουσίας, διώκεται μόνο ύστερα από έγκληση αυτού που αδικήθηκε ή όταν από τις περιστάσεις προκύπτει ότι η έκδοση ζητείται για λόγους πολιτικούς,»

40. Το εδάφιο γ' του άρθρου 465 ΚΠΔ αντικαθίσταται ως εξής:

«Η κρίση εκφέρεται μία μόνο φορά από τον αρμόδιο εισαγγελέα πλημμελειοδικών ή εφετών.».

41. Το εδάφιο γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 471 ΚΠΔ αντικαθίσταται ως εξής: «Αν το βιούλευμα αποφαίνεται ότι δεν πρέπει να γίνει κατηγορία εναντίον του κατηγορουμένου ή παύει οριστικά την ποινική δίωξη ή την κηρύσσει απαράδεκτη, ποτέ δεν αναστέλλεται η απόλυσή του από τις φυλακές.»

42. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 473 ΚΠΔ προστίθενται εδάφια, τα οποία έχουν ως εξής:

«Σε περίπτωση καταδικαστικής απόφασης, που εκδόθηκε ερήμην του κατηγορουμένου, χωρίς αυτός να έχει εκπροσωπηθεί από πληρεξούσιο του δικηγόρο ή να έχει κλητευθεί αυτοπροσώπως ή να έχει ενημερωθεί με άλλα μέσα κατά τρόπο ώστε να αποδεικνύεται ότι τελούσε εν γνώσει της προγραμματισμένης δίκης και με βάση την οποία εκδόθηκε ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης, η απόφαση επιδίδεται εκ νέου στον κατηγορούμενο αμέσως μετά την σε εκτέλεση του εντάλματος παράδοσή του στις αρμόδιες ελληνικές αρχές, εκτός αν αυτή του επιδόθηκε ήδη αυτοπροσώπως ή έχει δηλωθεί ρητά από αυτόν η μη αμφισβήτησή της. Η νέα επίδοση αποτελεί την αφετηρία της ανωτέρω προθεσμίας άσκησης ενδίκων μέσων. Κατά το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ της αρχικής και της νέας επίδοσης αναστέλλεται η προθεσμία παραγραφής του εγκλήματος.».

43. Η παράγραφος 1 του άρθρου 476 ΚΠΔ αντικαθίσταται ως εξής:

« 1. Όταν το ένδικο μέσο ασκήθηκε από πρόσωπο που δεν είχε το δικαίωμα ή εναντίον απόφασης ή βουλεύματος για τα οποία δεν προβλέπεται ή όταν ασκήθηκε εκπρόθεσμα ή χωρίς να τηρηθούν οι διατυπώσεις που ορίζονται από τον νόμο για την άσκησή του, καθώς και όταν έγινε νόμιμα παραίτηση από το ένδικο μέσο ή όταν τούτο ασκείται για δεύτερη φορά ή σε κάθε άλλη περίπτωση που ο νόμος ρητά προβλέπει ότι το ένδικο μέσο είναι απαράδεκτο, το δικαστικό συμβούλιο ή το δικαστήριο (ως συμβούλιο) που είναι αρμόδιο να κρίνει σχετικά, ύστερα από πρόταση του εισαγγελέα και αφού ακούσει αυτόν που άσκησε το ένδικο μέσο ή τον συνήγορο αντίκλητό του, κηρύσσει απαράδεκτο το ένδικο μέσο και διατάσσει την εκτέλεση της απόφασης ή του βουλεύματος που έχει προσβληθεί και την καταδίκη στα έξιδα εκείνου που άσκησε το ένδικο μέσο. Ο εισαγγελέας οφείλει να ειδοποιήσει αυτόν που άσκησε το ένδικο μέσο ή τον αντίκλητό του για να προσέλθει στο συμβούλιο και να εκθέσει τις απόψεις του σαράντα οκτώ τουλάχιστον ώρες πριν από την εισαγωγή της υπόθεσης στο δικαστήριο (συμβούλιο). Την ειδοποίηση ενεργεί ο γραμματέας της εισαγγελίας ή του συμβουλίου με οποιοδήποτε μέσο (εγγράφως ή με τηλεομοιοτυπία ή με ηλεκτρονική αλληλογραφία ή προφορικά ή τηλεφωνικά), η οποία αποδεικνύεται με σχετική βεβαίωσή του που επισυνάπτεται στη δικογραφία.»

44. Σ 3 του άρθρου 483 ΚΠΔ μετά το εδάφιο α' προστίθεται εδάφιο που έχει ως εξής: «Η προθεσμία για την αίτηση αναίρεσης κατά του βουλεύματος του συμβουλίου πλημμελειοδικών αρχίζει από τη λήξη της προθεσμίας έφεσης του εισαγγελέα εφετών.».

45. α) Στο άρθρο 486 ΚΠΔ προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Ο κατηγορούμενος μπορεί να ασκήσει έφεση κατά της απόφασης η οποία τον κηρύσσει αθώο λόγω ψυχικής ή διανοητικής διαταραχής κατά το άρθρο 34 του ΠΚ και επιβάλλει σε αυτόν μέτρο θεραπείας, σύμφωνα με το άρθρο 69Α του ΠΚ. Εκείνος στον οποίο έχει επιβληθεί το μέτρο θεραπείας μπορεί να ασκήσει έφεση κατά της απόφασης του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου που διατάσσει την παράταση του μέτρου, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 70 του ΠΚ.»

β) Στο τέλος του άρθρου 500 ΚΠΔ προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Στην περίπτωση άσκησης έφεσης κατά αιθωωτικής απόφασης που επιβάλλει μέτρο θεραπείας, σύμφωνα με το άρθρο 69 του ΠΚ, καθώς και κατά απόφασης του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου που διατάσσει την παράταση του μέτρου σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 70 του ΠΚ, ο ορισμός δικασίμου από τον αρμόδιο εισαγγελέα γίνεται υποχρεωτικά σε ημέρα που δεν απέχει περισσότερο από τρεις (3) μήνες από τη διαβίβαση των εγγράφων σε αυτόν.»

46. α) Στο στοιχείο «α» του άρθρου 489 ΚΠΔ οι λέξεις «πάνω από εξήντα ημερήσιες μονάδες» αντικαθίστανται με τις λέξεις «πάνω από δύο χιλιάδες ευρώ».

β) Στο στοιχείο «β» του άρθρου 489 ΚΠΔ οι λέξεις «πάνω από εκατόν είκοσι ημερήσιες μονάδες» αντικαθίστανται με τις λέξεις «πάνω από τρεις χιλιάδες ευρώ».

γ) Στο στοιχείο «ε» του άρθρου 489 ΚΠΔ οι λέξεις «κατά της απόφασης του μικτού ορκωτού δικαστηρίου και τριμελούς εφετείου» αντικαθίστανται με τις λέξεις «κατά της απόφασης του μικτού ορκωτού δικαστηρίου, του μονομελούς εφετείου και του τριμελούς εφετείου».

47. α) Η παράγραφος 2 του άρθρου 490 ΚΠΔ καταργείται. Ο αριθμός «1» στην αρχή της πρώτης παραγράφου απαλείφεται και οι λέξεις «80 παρ.2» αντικαθίστανται από τις λέξεις «80 παρ.6».

β) Στο άρθρο 491 ΚΠΔ :

βα) Το υφιστάμενο εδάφιο του άρθρου 491 ΚΠΔ αριθμείται ως παράγραφος 1.

ββ) Προστίθεται παράγραφος 2 στο άρθρο 491 ΚΠΔ που έχει ως εξής:

«2. Για όλες τις περιπτώσεις έφεσης του παρόντος άρθρου, αλλά και για τις ασκούμενες από τον εισαγγελέα εφέσεις κατά τα άρθρα 489 και 490, απαιτείται η από το άρθρο 487 ειδική και εμπεριστατωμένη αιτιολογία, εφόσον αυτές ασκούνται κατά του κατηγορουμένου προς χειροτέρευση της θέσης του.»

48. Το άρθρο 495 ΚΠΔ αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 495. – Έφεση κατά του μέρους της απόφασης που προβλέπει την απόδοση ή τη δήμευση.

Κατά του μέρους της απόφασης που διατάσσει απόδοση των πραγμάτων που αφαιρέθηκαν ή των περιουσιακών στοιχείων που δεσμεύθηκαν και των πειστηρίων ή δήμευση επιτρέπεται έφεση στον κατηγορούμενο, στον παρασταθέντα για την υποστήριξη της κατηγορίας και στον τρίτο, του οποίου τις αξιώσεις έκρινε η απόφαση (άρθρα 311 παρ. 2, 372 και 373), ανεξάρτητα από το αν αυτός παρέστη στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο.»

49. α) Στην παράγραφο 4 του άρθρου 497 ΚΠΔ οι λέξεις «περιορισμός σε σωφρονιστικό κατάστημα» αντικαθίστανται με τις λέξεις «περιορισμός σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων».

β) Στο εδάφιο β' της παραγράφου 7 του άρθρου 497 ΚΠΔ μετά τις λέξεις «Η αίτηση» προστίθενται οι λέξεις «, υποβαλλόμενη με συνημμένο αντίγραφο της πρωτοβάθμιας απόφασης ή απόσπασμά της συνοδευόμενο από το εισαγωγικό της κατηγορίας έγγραφο».

γ) Στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 7 του άρθρου 497 ΚΠΔ οι λέξεις «τα οριζόμενα στο άρθρο 284, με την εξαίρεση της παραγράφου 2 του άρθρου 285» αντικαθίστανται με τις

λέξεις «τα οριζόμενα στα άρθρα 284 και 285, με εξαίρεση την παράγραφο 1 του τελευταίου άρθρου».

50. Το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 498 ΚΠΔ που ορίζει ότι «Αν δεν διοριστεί αντίκλητος ή αν δεν δηλωθεί με ακρίβεια η κατοικία ή κάθε μεταβολή της, η απόφαση εκτελείται αμέσως με την φροντίδα του αρμόδιου εισαγγελέα» καταργείται.

51. Στο άρθρο 500 ΚΠΔ μετά το εδάφιο σ' προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Στην κλήση αναφέρεται ρητά ότι, αν ο κατηγορούμενος δεν εμφανιστεί ή δεν εκπροσωπηθεί νομίμως από συνήγορο στη δικασίμο ή στη μετ' αναβολή αυτής συζήτηση, η έφεσή του θα απορριφθεί ως ανυποστήρικτη. Σε περίπτωση έφεσης του εισαγγελέα εφαρμόζεται αναλόγως η παράγραφος 4 του άρθρου 340.»

52. Το εδάφιο α' της παραγράφου 3 του άρθρου 502 ΚΠΔ αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν η έφεση ασκήθηκε για αναρμοδιότητα και κριθεί από το δικαστήριο βάσιμη, το εφετείο ενεργεί κατά τα προβλεπόμενα στα άρθρα 121 και 126 παρ. 2.»

53. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 512 ΚΠΔ μετά το εδάφιο γ' προστίθενται εδάφια με το εξής περιεχόμενο: «Στην κλήση αναφέρεται ρητά ότι, αν ο αναιρεσείων δεν παραστεί στη συζήτηση ή στη μετ' αναβολή αυτής με συνήγορο, η αναίρεσή του απορρίπτεται ως ανυποστήρικτη. Σε περίπτωση αναίρεσης του εισαγγελέα εφαρμόζεται αναλόγως η παράγραφος 4 του άρθρου 340.»

54. α) Στον τίτλο του άρθρου 513 ΚΠΔ η λέξη «πρότασης» αντικαθίσταται από τη λέξη «σημειώματος».

β) Στο εδάφιο α' του άρθρου 513 ΚΠΔ οι λέξεις «γραπτή πρόταση» αντικαθίστανται από τη λέξη «σημείωμα».

γ) Στο εδάφιο β' του άρθρου 513 ΚΠΔ οι λέξεις «της πρότασης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του σημειώματος».

55. Στο άρθρο 523 ΚΠΔ μετά το εδάφιο α' προστίθεται νέο εδάφιο β', που έχει ως εξής:

«Η αίτηση για επανεξέταση προταθέντος λόγου αναίρεσης που δεν κρίθηκε πρέπει να υποβληθεί, με ποινή απαραδέκτου, εντός προθεσμίας ενός μηνός από την καθαρογραφή της απόφασης του Αρείου Πάγου.»

56. α) Ο τίτλος του άρθρου 552 ΚΠΔ αντικαθίσταται ως εξής: «Εκτέλεση της στερητικής της ελευθερίας ποινής και της δήμευσης.»

β) Στο άρθρο 552 ΚΠΔ προστίθενται παράγραφοι 3 και 4 που έχουν ως εξής:

«3. Αν η δήμευση αφορά απαίτηση, ο εισαγγελέας του δικαστηρίου ή του δικαστικού συμβουλίου που εξέδωσε τη σχετική απόφαση ή βούλευμα, αντίστοιχα, επιμελείται της άμεσης λήψης των αναγκαίων αναγκαστικών μέτρων από τον διευθυντή του δημόσιου ταμείου, κατ' εφαρμογή του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων, εκτός αν ειδική διάταξη ορίζει διαφορετικά.

4. Αν η δήμευση αφορά ακίνητο, ο εισαγγελέας του δικαστηρίου ή του δικαστικού συμβουλίου που εξέδωσε τη σχετική απόφαση ή βούλευμα, αντίστοιχα, κοινοποιεί

αντίγραφό τους στον αρμόδιο φύλακα μεταγραφών ή προϊστάμενο του κτηματολογικού γραφείου, ο οποίος υποχρεούται να προβεί την ίδια ημέρα σε σχετική σημείωση στα οικεία βιβλία και να αρχειοθετήσει το έγγραφο που του κοινοποιήθηκε, αν δε η απόφαση ή το βούλευμα είναι αμετάκλητα, να τα μεταγράψει.»

57. Στο άρθρο 553 ΚΠΔ προστίθεται παράγραφος 3 που έχει ως εξής:

« 3. Οι παραπάνω παράγραφοι δεν εφαρμόζονται για χρηματικές ποινές που υπολογίζονται σε ημερήσιες μονάδες.»

58. Η περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 572 ΚΠΔ αντικαθίσταται ως εξής: «α) στον εισαγγελέα ή τον τακτικό ανακριτή, για δικαστικά αποκλειστικά χρήση,»

59. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 590 ΚΠΔ προστίθεται εδάφιο γ' ως εξής:
«Εγκλήσεις που υποβλήθηκαν πριν την 1.7.2019 για κατ' έγκληση διωκόμενα εγκλήματα, χωρίς την προσκόμιση παραβόλου, δεν θεωρούνται απαράδεκτες για τον λόγο αυτό μετά την 1.7.2019.»

60. Μεταβατικές διατάξεις:

α) Με εξαίρεση τις έρευνες σε κατοικία, οι λοιπές έρευνες που έχουν διενεργηθεί από την 1.7.2019 έως την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, είναι ισχυρές, ακόμα και αν δεν έγιναν με την παρουσία εκπροσώπου της δικαστικής αρχής.

β) Διατηρείται η αρμοδιότητα του Τριμελούς Εφετείου Κακουργημάτων σε υποθέσεις για τις οποίες μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου έχει επιδοθεί πράξη του αρμόδιου Εισαγγελέα Εφετών σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 590 παράγραφος 3 εδάφιο β' του ΚΠΔ ή κλήση ή κλητήριο θέσπισμα.

Στις περιπτώσεις της κατ' εξαίρεση περάτωσης της κυρίας ανάκρισης, για τις οποίες μετά την 1-7-2019 έχει διατυπωθεί σύμφωνη γνώμη του Προέδρου Εφετών για την παραπομπή στο ακροατήριο του Τριμελούς Εφετείου Κακουργημάτων χωρίς να έχει γίνει επίδοση του κλητηρίου θεσπίσματος, η κλήτευση στο αρμόδιο κατά περίπτωση δικαστήριο γίνεται με πράξη του αρμόδιου Εισαγγελέα Εφετών.

γ) Υποθέσεις που σχετίζονται με ναυτικές διαφορές, εάν μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου έχει γίνει επίδοση κλητηρίου θεσπίσματος ή κλήσης στον κατηγορούμενο, εκδικάζονται έως την έκδοση αμετάκλητης απόφασης από το αρμόδιο δικαστήριο στο οποίο έχουν εισαχθεί. Εκκρεμείς υποθέσεις που σχετίζονται με ναυτικές διαφορές σε οποιοδήποτε στάδιο της ποινικής προδικασίας κι αν βρίσκονται σε άλλες δικαστικές, ανακριτικές και εισαγγελικές αρχές του Νομού Αττικής διαβάζονται με πράξη του αρμοδίου εισαγγελέα στον Εισαγγελέα Πρωτοδικών Πειραιά ή στον Εισαγγελέα Εφετών Πειραιά.

Άρθρο 8

Διόρθωση παροραμάτων και παραδρομών στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας που κυρώθηκε με τον ν. 4620/2019.

1) Στο άρθρο 19 παράγραφος 2 εδάφιο γ' οι λέξεις «είναι άκυρες» αντικαθίστανται από τις λέξεις «είναι αυτοδικαίως άκυρες».

2) Η παράγραφος 1 του άρθρου 105 αντικαθίσταται ως εξής: «1. Όταν ενεργείται προανάκριση σύμφωνα με το άρθρο 245 παρ. 2, η εξέταση γίνεται όπως ορίζεται στις διατάξεις των άρθρων 273 και 274 και εκείνος που εξετάζεται έχει τα δικαιώματα που αναφέρονται στα άρθρα 95, 96, 97, 98, 100, 101 και 104.»

3) Στο άρθρο 115 παράγραφος 2 στο στοιχείο «γ» οι λέξεις «του άρθρου 17 παρ. 8 του ν. 1337/1983 για την «επέκταση των πολεοδομικών σχεδίων, οικιστική ανάπτυξη και σχετικές ρυθμίσεις» αντικαθίστανται με τις λέξεις «του άρθρου 94 παρ. 8 του ν. 4495/2017 για τον έλεγχο και προστασία του Δομημένου Περιβάλλοντος και άλλες διατάξεις».

4) Στο άρθρο 125 οι λέξεις «τη φυλάκιση» αντικαθίστανται με τις λέξεις «την προσωρινή κράτηση».

5) Στο εδάφιο β' της παραγράφου 1 του άρθρου 133 τίθεται κόμμα μετά τις λέξεις «τους ανακριτικούς υπαλλήλους».

6) Στην παράγραφο 2 του άρθρου 136 οι λέξεις «της προηγούμενης παραγράφου» αντικαθίστανται με τις λέξεις «του άρθρου 135».

7) Στο άρθρο 150 εδάφιο β' οι λέξεις «ή τον κατηγορούμενο» αντικαθίστανται με τις λέξεις «ή τον ύποπτο ή τον κατηγορούμενο».

8) Στην παράγραφο 2 του άρθρου 218 οι λέξεις «στις παραγράφους 2 έως 4» αντικαθίστανται με τις λέξεις «στην παρ. 4».

9) Στην παράγραφο 3 του άρθρου 218 οι λέξεις «στις παρ. 1 έως 5» αντικαθίστανται με τις λέξεις «στην παρ. 4».

10) Στο εδάφιο α' του άρθρου 241 μετά τη λέξη «δημοσιότητα» τίθεται άνω τελεία «·».

11) α) Στο εδάφιο α' της παραγράφου 1 του άρθρου 244 ο αριθμός «15» αντικαθίσταται με τη λέξη «δεκαπέντε».

β) Στην παράγραφο 5 του άρθρου 244 οι λέξεις «Το συμβούλιο πλημμελειοδικών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Το αρμόδιο δικαστικό συμβούλιο».

12) Στο εδάφιο α' της παραγράφου 1 του άρθρου 246 οι λέξεις «στα άρθρα 99 και 273 παρ. 2» αντικαθίστανται με τις λέξεις «στα άρθρα 100 και 273 παρ. 2».

13) Στο εδάφιο α' της παραγράφου 1 του άρθρου 251 οι λέξεις «249 παρ. 2» αντικαθίστανται με τις λέξεις «249 παρ. 2 και 3». Στην παράγραφο 2 του άρθρου 251 οι λέξεις «και ο ανακριτικός υπάλληλος» αντικαθίστανται με τις λέξεις «και οι ανακριτικοί υπάλληλοι».

14) Στο εδάφιο α' της παραγράφου 1 του άρθρου 254:

α) οι λέξεις «207 εδάφιο α'» αντικαθίστανται με τις λέξεις «207 παρ. 1 και 2»,

β) οι λέξεις «της παρ. 1 του άρθρου 338» αντικαθίστανται με τις λέξεις «του άρθρου 338»,

γ) οι λέξεις «των παρ. 1 και 4 του άρθρου 339» αντικαθίστανται με τις λέξεις «των παρ. 1 και 3 του άρθρου 339»,

δ) οι λέξεις «των παρ. 1 και 2 του άρθρου 342» αντικαθίστανται με τις λέξεις «της παρ. 1 του άρθρου 342».

15) Στο εδάφιο β' του άρθρου 258 οι αριθμοί «264-266» αντικαθίστανται με τους αριθμούς «267-268».

16) Στο άρθρο 296 πριν το στοιχείο «γ» και αμέσως μετά τη λέξη «φυγής» τίθεται άνω τελεία «·».

17) Στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 7 του άρθρου 303 οι λέξεις «η παρ. 3 του παρόντος» αντικαθίστανται με τις λέξεις «η παρ. 4 του άρθρου 302».

18) Στο άρθρο 305 οι λέξεις «όπως ορίζει το άρθρο 4 παρ. 3» αντικαθίστανται με τις λέξεις «όπως ορίζει το άρθρο 4».

19) Στο εδάφιο α' της παραγράφου 4 του άρθρου 308 ο αριθμός «99» αντικαθίσταται με τον αριθμό «100».

20) Στην παράγραφο 3 του άρθρου 321 μετά τις λέξεις «Αντίγραφο του» προστίθενται οι λέξεις «κλητήριου θεσπίσματος ή της κλήσης».

21) Στην παράγραφο 2 του άρθρου 324 ΚΠΔ οι λέξεις «στο εδάφιο β' της παρ. 1» αντικαθίστανται με τις λέξεις «στην παρ. 1».

22) Στο τέλος του εδαφίου γ' του άρθρου 325 μετά τις λέξεις «ο εισαγγελέας εφετών» προστίθενται οι λέξεις «ή το συμβούλιο εφετών».

23) Στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 326 οι λέξεις «Στις περιπτώσεις των άρθρων 354 και 363» αντικαθίστανται με τις λέξεις «Στις περιπτώσεις των άρθρων 353 παρ. 1 και 363».

24) Στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 334 οι λέξεις «Αν, παρ' όλα αυτά, ο εισαγγελέας επιμένει» αντικαθίσταται με τις λέξεις «Αν, παρ' όλα αυτά, ένας από τους παραπάνω επιμένει».

25) Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 340, οι λέξεις «της παρ. 2» αντικαθίστανται με τις λέξεις «της παρ. 3».

26) Στο εδάφιο β' της παραγράφου 1 του άρθρου 349 οι λέξεις «κατ' άρθρο 340 παρ. 2» αντικαθίστανται από τις λέξεις «κατ' άρθρο 340 παρ. 3».

27) Στο άρθρο 356 οι λέξεις «με τα άρθρα 326 έως 328» αντικαθίστανται με τις λέξεις «με τα άρθρα 321 παρ. 6 και 326 έως 328».

28) Στο άρθρο 380 στο στοιχείο α' πριν τις λέξεις «οι κληρικοί» προστίθεται η λέξη «ισοβίως» και στο στοιχείο β' μετά τις λέξεις «οι Υπουργοί» προστίθενται οι λέξεις «, οι Υφυπουργοί».

29) Στο εδάφιο α' της παραγράφου 1 του άρθρου 391 στη φράση «και σε άλλη δικάσιμο της δωδεκαήμερης περιόδου για την οποία κλητεύθηκαν» αντικαθίσταται η λέξη «κλητεύθηκαν» με τη λέξη «κληρώθηκαν».

30) Στο εδάφιο β' του άρθρου 395 μετά τις λέξεις «Επίσης δεν περιλαμβάνονται στην κληρωτίδα τα ονόματα των ενόρκων που» προστίθενται οι λέξεις «συνδέονται με σύμφωνο συμβίωσης ή».

31) Στο άρθρο 433 οι λέξεις «Το προηγούμενο άρθρο» αντικαθίστανται με τις λέξεις «Η παρ. 2 του προηγούμενου άρθρου».

32) Στο εδάφιο β' της παραγράφου 2 του άρθρου 452 οι λέξεις «σε αυτόν» αντικαθίστανται από τις λέξεις «σε αυτό».

33) Στην παράγραφο 1 του άρθρου 478 οι λέξεις «β) της ευθείας εσφαλμένης ερμηνείας και εφαρμογής ουσιαστικής ποινικής διάταξης» αντικαθίστανται με τις λέξεις «β) της εσφαλμένης ερμηνείας ή ευθείας εσφαλμένης εφαρμογής ουσιαστικής ποινικής διάταξης».

34) α) Στην παράγραφο 1 του άρθρου 501 οι λέξεις «στην περίπτωση της παρ. 2 του άρθρου 340» αντικαθίστανται με τις λέξεις «στην περίπτωση της παρ. 3 του άρθρου 340».

β) Στην παράγραφο 2 του άρθρου 501 η λέξη «διαδίκου» αντικαθίσταται με τη λέξη «προσώπου».

35) α) Στην παράγραφο 1 του άρθρου 502 οι λέξεις «της παρ. 2 του άρθρου 340» αντικαθίστανται με τις λέξεις «της παρ. 3 του άρθρου 340».

β) Στην παράγραφο 4 του άρθρου 502 οι εντός παρενθέσεως λέξεις «(άρθρα 170 και 171)» αντικαθίστανται με τις λέξεις «(άρθρα 171 και 172)».

36) Στο άρθρο 519 στη φράση «που αναφέρονται στο άρθρο 510 παρ. 1 στοιχ. Α', Β', Γ', Δ' και Θ'» μετά το γράμμα «Δ'» τίθεται κόμμα «,» και προστίθεται το γράμμα «Η'».

37) Στο εδάφιο δ' του άρθρου 529 οι λέξεις «του άρθρου 525 παρ. 1 αρ. 4» αντικαθίστανται με τις λέξεις «του άρθρου 525 παρ. 1 αρ. 5».

38) Στο άρθρο 586 στο στοιχείο «ε» μετά τις λέξεις «το άρθρο μόνο παρ. 3 v. 2243/1994» προστίθενται οι λέξεις «, καθώς και το άρθρο 46 v. 5060/1931».

39) Στο εδάφιο β' της παραγράφου 4 του άρθρου 590 οι λέξεις «στο τριμελές πλημμελειοδικείο» αντικαθίστανται με τις λέξεις «στο αρμόδιο πλημμελειοδικείο».

Άρθρο 9 **Λοιπές διατάξεις**

1. Τροποποίηση του άρθρου 214 του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα.

Το κείμενο του ισχύοντος άρθρου 214 του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα, που κυρώθηκε με τον ν. 2287/1995, λαμβάνει αριθμό παραγράφου 1 και προστίθεται δεύτερη παράγραφος που έχει ως εξής:

«2. Στην περίπτωση του άρθρου 551 ΚΠΔ την αρμοδιότητα του μονομελούς εφετείου ασκεί το τριμελές αναθεωρητικό δικαστήριο. Στην περίπτωση του άρθρου 301 ΚΠΔ την αρμοδιότητα του μονομελούς εφετείου ασκεί το πενταμελές στρατοδικείο. Στην περίπτωση της παρ. 2 του άρθρου 303 ΚΠΔ τις αρμοδιότητες των εισαγγελέων πλημμελειοδικών και εφετών ασκεί ο εισαγγελέας του στρατιωτικού δικαστηρίου. Μετά την σύνταξη πρακτικού διαπραγμάτευσης κατ' άρθρο 303 παρ. 6 ΚΠΔ η υπόθεση εισάγεται στο καθ' ύλη αρμόδιο δικαστήριο.»

2. Τροποποίηση της παραγράφου 5 του άρθρου 42 του ν. 4557/2018.

Στο τέλος της παραγράφου 5 του άρθρου 42 του ν. 4557/2018 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Τα χρονικά όρια διάρκειας των μέτρων δέσμευσης που περιγράφονται στο εδάφιο α' της παραγράφου 2 του άρθρου 34 ΚΠΔ ισχύουν και για την περίπτωση που η απαγόρευση της κίνησης λογαριασμών, τίτλων και χρηματοπιστωτικών προϊόντων, του ανοίγματος θυρίδων και της μεταβίβασης ή εκποίησης οποιουδήποτε περιουσιακού στοιχείου, διατάσσεται από τον Πρόεδρο της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας παραγράφου.»

3. Τροποποίηση των άρθρων 97, 98 και 100 ν. 4622/2019.

α) Στην παράγραφο 1 του άρθρου 97, καθώς και στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 3 του ν. 4622/2019 απαλείφονται οι λέξεις «ή προανάκριση», «ή προανακρίσεις», «ή προανάκρισης».

β) Το εδάφιο α' της παραγράφου 3 του άρθρου 97 του ν. 4622/2019 αντικαθίσταται ως εξής: «Ο εποπτεύων Εισαγγελέας Εφετών, αν η υπόθεση δεν ανήκει στην αρμοδιότητα των ειδικών Εισαγγελέων των άρθρων 33 έως 36 ΚΠΔ, διαβιβάζει το φάκελο στον κατά τόπο αρμόδιο Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών.»

γ) Η παράγραφος 4 του άρθρου 97 του ν. 4622/2019 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. α) Υποθέσεις οι οποίες αφορούν αδικήματα που προβλέπονται από τις διατάξεις των άρθρων 134, 159, 159Α, 216, 217, 220, 221, 222, 226, 235, 236, 237, 237Α, 252, 372, 386, 386Α, 386Β και 390 του Ποινικού Κώδικα, τα οποία αποδίδονται σε υπαλλήλους του άρθρου 13 του Π.Κ. εκδικάζονται κατά προτίμηση. β) Για την περάτωση της ανάκρισης και την παραπομπή ή μη του κατηγορουμένου στο ακροατήριο εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 308 έως 315 του ΚΠΔ. γ) Προκειμένου για υποθέσεις σε βαθμό πλημμελήματος είτε μετά την περάτωση της προανάκρισης είτε και χωρίς τη διενέργεια αυτής, ο αρμόδιος Εισαγγελέας Πλημμελειοδικών εισάγει την υπόθεση στο ακροατήριο, με απευθείας κλήση στη συντομότερη δυνατή δικάσμο.»

δ) Η παράγραφος 7 του άρθρου 97 του ν. 4622/2019 αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Ο Διοικητής της Αρχής έχει δικαίωμα να ζητήσει από το Δημόσιο, νόμιμα εκπροσωπούμενο από τον Υπουργό Οικονομικών ή από τους φορείς της παραγράφου 1 του

άρθρου 83 με υποχρέωση συμμόρφωσης των τελευταίων: α) να παρίστανται κατά την προδικασία και την κύρια διαδικασία για υποστήριξη της κατηγορίας εναντίον του κατηγορουμένου, β) να ασκούν υπό την ιδιότητα του υποστηρίζοντος την κατηγορία όλα τα παρεχόμενα σε αυτούς ένδικα μέσα κατά αποφάσεων ή βουλευμάτων, γ) να ζητούν από τον αρμόδιο Εισαγγελέα υπό την ιδιότητα του υποστηρίζοντος την κατηγορία να ασκήσει τα παρεχόμενα σε αυτόν ένδικα μέσα κατά βουλευμάτων και αποφάσεων, καθώς και την επίσπευση της ποινικής διαδικασίας και την κατά προτίμηση εκδίκαση των υποθέσεων.»

ε) Το στοιχείο «α» της παραγράφου 1 του άρθρου 98 του ν. 4622/2019 αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο Εισαγγελέας Εφετών Αθηνών ασκεί την εποπτεία εφαρμογής του παρόντος νόμου για όσες ρυθμίσεις σχετίζονται με θέματα ποινικής ευθύνης υπαλλήλων, αν η υπόθεση δεν ανήκει στην αρμοδιότητα των ειδικών Εισαγγελέων των άρθρων 33 έως 36 ΚΠΔ.»

στ) Στο στοιχείο «α» της παραγράφου 4 του άρθρου 100 του ν. 4622/2019 μετά τις λέξεις «έχουν την αρμοδιότητα» και πριν το σημείο στίξης άνω κάτω τελεία προστίθενται οι λέξεις «τηρώντας τις προϋποθέσεις των σχετικών διατάξεων του ΚΠΔ και των ειδικών νόμων».

ζ) Στην παράγραφο 11 του άρθρου 100 του ν. 4622/2019 προστίθεται εδάφιο γ' ως εξής: «Οι διατάξεις του ΚΠΔ και συγκεκριμένα των άρθρων 48 και 49 για την αποχή από την ποινική δίωξη με όρους και των άρθρων 301 και 303 για ποινική συνδιαλλαγή και ποινική διαπραγμάτευση εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις αυτές, εφόσον πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις.»

η) Στο τέλος του εδαφίου α' της παραγράφου 18 του άρθρου 100 του ν. 4622/2019 μετά τις λέξεις «του άρθρου 83 του παρόντος» και πριν την τελεία προστίθενται οι λέξεις «κατ' ανάλογη εφαρμογή του εδάφιο β' της παραγράφου 2 του άρθρου 36 ΚΠΔ».»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ ΕΙΔΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ

Άρθρο 10 Διατάραξη ησυχίας

Όλες οι παραβάσεις των προεδρικών διαταγμάτων της παραγράφου 1 περ. α' του άρθρου 12 του ν. 1481/1984 και των αστυνομικών διατάξεων της παραγράφου 3 εδάφιο β' του ίδιου άρθρου τιμωρούνται με φυλάκιση έως πέντε μηνών ή χρηματική ποινή έως εκατόν πενήντα ημερήσιες μονάδες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 11

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Χρ. Σταϊκούρας

Κων. Τσιάρας

Αθήνα, 11 Νοεμβρίου 2019

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΜΑΞΙΜΟΣ ΧΑΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ